

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 50

9 липня 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 50 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги 3

Аналітичний ракурс

Гранчак Т.

Єгипет: у пошуках балансу **13**

Законодавча влада 21

Виконавча влада 31

Політика 42

Економіка 49

Економіка України в контексті
світових кризових тенденцій..... **55**

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Завершилася II сесія Верховної Ради України сьомого скликання

У п'ятницю, 5 липня, завершилася II сесія Верховної Ради України сьомого скликання.

Голова Верховної Ради В. Рибак, відкривши ранкове засідання, повідомив, що в пленарному засіданні беруть участь члени Кабінету Міністрів на чолі з Прем'єр-міністром України М. Азаровим.

Головуючий нагадав, що в пленарні тижні щоп'ятниці проводиться Година запитань до уряду. Представники депутатських фракцій внесли пропозицію заслухати інформацію Кабінету Міністрів про перспективи підписання угоди про асоціацію між Україною та ЄС, про початок вступної кампанії і перебіг збору врожаю. Депутатські фракції задалегідь письмово повідомили Кабінет Міністрів про свої запитання до членів уряду.

Розпочав Годину запитань до уряду міністр закордонних справ Л. Кожара. Він наголосив на тому, що європейська інтеграція залишається ключовим пріоритетом державної політики. «Стратегічно важливим елементом, який визначатиме характер і динаміку подальшого розвитку відносин між Україною та Європейським Союзом, має стати Угода про асоціацію. Підписання цього історичного документа заплановано на кінець листопада цього року під час саміту Східного партнерства у Вільнюсі», – зазначив міністр.

Л. Кожара зазначив, що для забезпечення необхідних умов підписання Угоди Україна істотно активізувала двосторонній політичний діалог з Європейським Союзом. За цей час відбувся ряд візитів високого рівня до інституції Європейського Союзу та європейських столиць, а також візити представників ЄС в Україну. Запроваджено регулярний обмін інформацією з Європейським Союзом з усіх важливих питань двостороннього порядку денного.

Міністр закордонних справ назвав знаковою подією в цьому контексті XVI засідання Ради з питань співробітництва між Україною та Європейським Союзом, яке відбулося 24 червня цього року в Люксембурзі. «Ми мали унікальну можливість обговорити увесь спектр питань порядку денного відносин між Україною та Європейським Союзом. У центрі уваги перебували питання прогресу нашої держави у виконанні домовленостей, досягнутих за підсумками XVI саміту Україна – Європейський Союз. І фактично саме їх реалізація має уможливити підписання і Україною, і європейською стороною Угоди про асоціацію», – зазначив він.

Л. Кожара за підсумками засідання констатував конструктивну налаштованість Європейського Союзу на подальший рух до підписання на Вільнюському саміті Східного партнерства. За його словами, далі необхідно підкріпити досягнуті результати конкретними діями, практичними результатами законотворчої роботи, прогресом в імplementації європейських стандартів в Україні.

Міністр також зазначив, що позиція багатьох держав-членів Європейського Союзу щодо підписання Угоди про асоціацію останнім часом істотно покращилась. На його думку, це ознака ефективної роботи вищого політичного керівництва України та усіх органів державної влади. Сфери, до яких прикута найбільша увага Євросоюзу, сьогодні відомі. Це насамперед удосконалення виборчого законодавства, реформування системи правосуддя і правоохоронних органів, боротьба з корупцією і поліпшення бізнес-клімату в нашій країні.

«Під час засідання Ради з питань співробітництва між Україною та Європейським Союзом представники ЄС відзначили прогрес у здійсненні реформ, але попереду ще багато роботи, насамперед у сфері законотворчості. Зрозуміло, що окремі реформи покликані забезпечити досягнення Україною стандартів країн розвинутої демократії і це має довгостроковий характер, не може бути завершено протягом кількох місяців. Це визнають і наші партнери в Європейському Союзі. Тому сьогодні наше спільне головне завдання продемонструвати позитивну динаміку процесів модернізації країни», – зазначив він.

Л. Кожара поінформував про технічні процедури підготовки до підписання Угоди, відзначивши, що 15 травня цього року колегія Європейської комісії схвалила рішення, яким рекомендувала державам-членам Європейського Союзу підписати Угоду про асоціацію. «В Україні ми наразі завершуємо міжвідомче погодження тексту цієї угоди, плануємо закінчити цей процес до кінця липня і передати погоджений текст Угоди до Міністерства юстиції України для отримання юридичного висновку», – повідомив урядовець.

Міністр закордонних справ, завершуючи, наголосив: «Якнайшвидше укладення Угоди про асоціацію відповідає інтересам нашої держави, як з точки зору демократичного майбутнього, так і з точки зору економічного благополуччя наших людей. А це, у свою чергу, покладає на нас обов'язок протягом стислого часу, що залишився до листопада, консолідувати зусилля уряду, Верховної Ради, інших державних органів для плідної, ефективної і цілеспрямованої роботи. До цього нас закликають і наші європейські колеги».

Л. Кожара висловив впевненість у тому, що за відсутності штучної політизації процесу євроінтеграції можна досягти такої амбітної, але цілком реальної мети наших відносин з ЄС уже в цьому році – підписати Угоду про асоціацію.

На запитання щодо початку вступної кампанії до вищих навчальних закладів відповів міністр освіти і науки Д. Табачник. Він повідомив, що одним з найчастіше повторюваних запитань, переданих депутатськими фракціями, є запитання про попередні підсумки зовнішнього незалежного оцінювання, яке відбувалося в цьому році в Україні.

Д. Табачник повідомив, що для участі в зовнішньому незалежному оцінюванні було зареєстровано 322 тис. 548 осіб, з яких близько 25 % – це випускники минулих років. За його словами, дещо змінився рейтинг предметів, які обиралися абітурієнтами для проходження зовнішнього незалежного оцінювання, порівняно з минулими роками. Уперше за всі роки проведення ЗНО на другому місці серед обраних предметів, найбільш популярних серед абітурієнтів, «вийшла» математика. У минулому році на другому місці була історія

України. У цьому році понад 97 % зареєстрованих абітурієнтів пройшли тестування з української мови й літератури. 61,5 % обрали собі тестування з математики й на третьому місці близько 60,6 % виявили бажання пройти тести з історії. Крім того, значно підвищився інтерес абітурієнтів до таких предметів, як фізика, хімія. Натомість, зменшилася цікавість до географії, всесвітньої історії і біології.

Міністр зазначив, що в цілому ЗНО у 2013 р. відбулося організовано, про що у своїх звітах повідомили громадські організації, зареєстровані як спостерігачі в проведенні зовнішнього незалежного оцінювання та які проводили моніторинг, практично, на всіх пунктах тестування. «З урахуванням позитивних тенденцій, пов'язаних з початком проведення тестувань з менш масових предметів, відсоток абітурієнтів, які з'явилися для складання тестів, зберігся орієнтовно на рівні минулого року: між 80 і 90 % від тих, хто зареєструвався. Сьогодні завершено проведення основної сесії зовнішнього незалежного оцінювання, а додаткова сесія зовнішнього незалежного оцінювання для молодих людей, які через хворобу або інші об'єктивні причини, що підтверджені документально, розпочнеться з 4 липня і триватиме до 11 липня поточного року», – повідомив міністр.

Запитання фракції КПУ стосувалося того, чи робить уряд послідовні кроки щодо виправлення ситуації з тим, що в Україні встановилася викривлена й неефективна система вищої освіти, водночас професійно-технічна освіта постійно перебуває на узбіччі освітніх реформ.

Д. Табачник зазначив, що уряд і Міністерство освіти і науки здійснюють ряд послідовних кроків щодо осучаснення професійної освіти в Україні. Ведеться робота з оновлення змісту шляхом розроблення нових професійних стандартів і покращується робота з кадровим потенціалом училищ, здійснюється підвищення кваліфікації педагогічних працівників за новими навчальними планами й програмами, налагоджується співпраця з роботодавцями тощо.

Він також відзначив достатнє законодавче забезпечення здійснення реформування в системі професійно-технічної освіти.

Міністр відповів на запитання, яке стосувалося державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою. За його словами, у цьому році уряд передбачив рекордну суму коштів на державне замовлення. Загалом, державне замовлення охоплює 40 % випускників повної середньої школи цього року. «Якщо говорити про державне замовлення, яке доведено до Міністерства освіти, то воно становить на молодшого спеціаліста майже 58 тис. місць. Відповідно, прийом на програму бакалаврату становитиме 99 тис. 153 місця, на прийом спеціаліста – 54 тис. 655 місць і прийом в магістратуру по Міністерству освіти – 29 тис. 505. Загалом, державне замовлення, яке доведено до Міністерства охорони здоров'я, культури, Міністерства аграрної політики становить близько 40 тис. місць на магістра», – повідомив урядовець.

Д. Табачник також зазначив, що цього року вперше було сформовано конкурсну комісію за участі роботодавців у кількості 35 осіб, яка й забезпечувала розподіл державного замовлення. Загалом, у конкурсному відборі виконавців державного замовлення взяли участь близько 150 вищих навчальних закладів III–VI рівня акредитації з 361 вищий навчальний заклад рівня коледжу, вищого професійного училища, технікуму. Есі доведені місця державного замовлення відповідно до законодавчого акта й постанови Кабінету Міністрів розподілено й доведено до виконання всім вищим навчальним закладам, причому виключно на конкурсних засадах.

Про перебіг збору врожаю поінформував міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк. Він зазначив, що цьогорічна посівна була найскладнішою за останні роки, але її проведено організовано і вчасно. Так само й збиральна кампанія відбувається за графіком і дає підстави говорити про гарні перспективи щодо цьогорічного врожаю.

М. Присяжнюк повідомив, що в цілому до збирання підлягає 16,2 млн га зернових культур, у тому числі 10,7 млн га ранніх зернових і зернобобових. Це на 600 тис. га більше ніж минулого року. «Станом на 4 липня збирання ранніх зернових і зернобобових культур розпочато в господарствах 19 регіонів України. Воно проведено вже на площі 3 млн га.

Це в півтора раза більше, ніж на аналогічний період минулого року. У цілому зерна нового врожаю зібрано 7,5 млн т. Якщо деталізувати: озимого ячменю намолочено 2 млн 400 тис. т, урожайність 26,2 ц і є зростання порівняно з минулим роком на 7,2 ц більше. Озимієї пшениці намолочено 4 млн 800 тис. т при врожайності 26,4, що на 7,5 ц більше від минулого року. Гороху намолочено 90 тис., урожайність 13,2 ц/га. Хлібороби Донецької, Миколаївської і Дніпропетровської областей зібрали понад 1 млн т зерна і продовжують жнива», – зазначив міністр.

М. Присяжнюк також поінформував про прогнозні показники очікуваного виробництва сільськогосподарських культур, про низьку врожайність у деяких регіонах, про стан та необхідність збільшити парк зернозбиральної техніки, щодо перспектив експорту зерна та цінової політики тощо.

Члени уряду відповіли на усні запитання народних депутатів.

Керівник фракції УДАР В. Кличко, зокрема, звернувся до Кабінету Міністрів із запитанням: чому уряд повільно подає до Верховної Ради євроінтеграційні законопроекти та ще й низької якості? В. Кличко також повідомив, що фракція УДАР подала весь пакет євроінтеграційних законопроектів і вимагає їх усі розглянути. Він запропонував провести також і вечірнє засідання з тим, щоб розглянути законопроекти, необхідні для підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Міністр закордонних справ Л. Кожара зауважив, що уряд подає до Верховної Ради законопроекти високої якості, більшість цих законопроектів узгоджена з європейськими інституціями, зокрема з Венеціанською комісією, з Європейською комісією. «Але проблема є, і нам це необхідно визнати, проблема в тому, що багато з цих законопроектів містять новації і не завжди Верховна Рада готова підтримати такі новації. Ми пам'ятаємо, наприклад, введення кримінальної відповідальності щодо юридичних осіб. Такої відповідальності не було в українському законодавстві. Питання недискримінації. Це питання є необхідним у контексті одержання Україною в майбутньому безвізового режиму. На жаль, цей законопроект викликає серйозні суперечки безпосередньо у Верховній Раді, але уряд закликає ухвалити цей законопро-

ект, оскільки тоді Україна не зможе виконати плану дій щодо лібералізації візового режиму. Ми також сьогодні очікуємо на думку поважних європейських інститутів щодо законодавства про зміни й доповнення до виборчих законів. Очікуємо невідовзі, що буде підготовлено проект про прокуратуру, про внутрішні справи. Усі ці закони перебувають сьогодні на розгляді не тільки в уряді України. Сьогодні завершується робота з узгодження останніх законопроектів, і вони будуть подані до Верховної Ради», – повідомив він.

Міністри також відповіли на інші запитання народних депутатів.

На цьому Година запитань до уряду завершилася.

Перший заступник Голови Верховної Ради України І. Калетнік, який вів далі засідання, поставив на голосування пропозицію фракції УДАР про проведення вечірнього засідання. Народні депутати не підтримали пропозицію («за» – 84).

Перший заступник Голови Верховної Ради України І. Калетнік і заступник Голови Верховної Ради України Р. Кошулинський оголосили депутатські запити. Під час оголошення запитів народні депутати підтримали пропозицію головуючого працювати без перерви для того, щоб він мав змогу оголосити всі депутатські запити.

Голова Верховної Ради України В. Рибак повідомив про створення у Верховній Раді міжфракційних депутатських об'єднань: «Закарпаття», головою якого обрано народного депутата І. Божка, і «За цифрове майбутнє України», співголовами якого обрано народних депутатів О. Бількову, П. Порошенка, А. Шевченка.

Народні депутати включили до порядку денного й прийняли постанову про відзначення 95-річчя з дня народження В. Сухомлинського.

Голова Верховної Ради України В. Рибак виступив на закритті II сесії. В. Рибак зазначив, що II сесія відбувалася на високому рівні політичного напруження, а отже, рівень ефективності роботи навряд чи можна вважати задовільним. Такий критичний підсумок фактичного старту діяльності парламенту сьомого скликання В. Рибак пояснив двома причинами: об'єктивною і суб'єктивною.

Об'єктивною причиною, на його думку, є значне оновлення депутатського корпусу, який змінився майже на дві третини. За його словами, переважна частина новообраних депутатів лише починає опановувати ази парламентської політики й законодавчої діяльності, що вимагає зрілого й системного державницького мислення. «Суб'єктивна причина очевидна, немає куди правди діти, – у цій залі вже панує атмосфера майбутньої президентської виборчої кампанії», – наголосив він.

В. Рибак нагадав, коли затверджувався порядок денний II сесії, планувалося розглянути 814 питань, ще 69 питань було включено додатково протягом сесії. За 43 дні, передбачених календарним планом для пленарної роботи, відбулося 46 пленарних засідань.

Водночас він зазначив, що Верховна Рада могла б працювати набагато краще, якщо 19 пленарних засідань не було марно витрачено через блокування роботи парламенту.

Загалом, за словами Голови Верховної Ради, за час роботи II сесії прийнято рішення стосовно 325 проектів законів, у тому числі прийнято чи підтверджено 82 закони, схвалено в першому читанні 28 законопроектів. Значна частка законопроектів – 215 повернута на доопрацювання, відхилена й знята з розгляду, у тому числі 98 відкликано й повернуто суб'єктам права законодавчої ініціативи.

В. Рибак серед найбільш важливих розглянутих і прийнятих законопроектів на поточній сесії відзначив ухвалення 10 законів та інших актів, пов'язаних з реалізацією євроінтеграційних прагнень України та укладенням Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Зокрема, 14 травня прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної антикорупційної політики», яким внесені зміни до 25 законодавчих актів. Це дасть можливість значно ефективніше боротися з проявами корупції в країні.

В. Рибак також зазначив, що серед прийнятих парламентом законів значну частину становлять закони, що регулюють державну соціальну політику.

Протягом II сесії прийнято також ряд законів, які врегулюють відносини у сфері господарської діяльності.

На виконання своїх конституційних установчих повноважень Верховна Рада України відповідно до своєї квоти призначила трьох членів Вищої ради юстиції.

Разом з тим, за браком часу, Верховна Рада не змогла протягом цієї сесії розглянути 447 законопроектів, напрацьованих парламентськими комітетами.

В. Рибак також зазначив, що під час II сесії вдалося провести сім парламентських слухань, під час яких ґрунтовно розглянуто важливі питання, які набули широкого резонансу в українському суспільстві. Зокрема, про оздоровлення і відпочинок дітей; проблеми розвитку українського книговидавництва; стан виконання судових рішень; шляхи й перспективи реформи у сфері охорони здоров'я; стан дотримання прав людини в Україні; проблеми української трудової міграції.

Голова Верховної Ради зазначив, що в комітетах було проведено 19 слухань з найбільш актуальних соціально-економічних і правових питань. Крім того, ухвалено 307 постанов Верховної Ради з організаційних питань щодо законодавчої процедури, установчих і контрольних повноважень парламенту, у тому числі 156 постанов про призначення позачергових виборів сільських, селищних, міських голів.

В. Рибак навів ще деякі дані, згідно з якими під час II сесії було розглянуто 13 законопроектів, поданих Президентом України, 70 – Кабінетом Міністрів, 242 – народними депутатами. За тематичною спрямованістю переважали питання галузевого розвитку – 122 законопроекти, економічної політики – 76 і правової проблематики – 50. З прийнятих на сесії підписано і введено в дію 39 законів. З них: вісім – про ратифікацію міжнародних договорів і угод, 29 – про внесення змін до законодавчих актів. У новій редакції введено один закон. Один закон прийнято в рамках ухвалення рішення Президента України. Ще 42 прийнятих законів перебувають на стадії оформлення і на розгляді Президентом України. Із шести законопроектів, визначених Президентом України як невідкладні, три ухвалено в цілому як закони.

В. Рибак також торкнувся діяльності комітетів. Він зазначив, що за період II сесії комітетами проведено 277 засідань,

на яких розглянуто майже 3 тис. 700 питань. У тому числі прийнято 850 рішень щодо законопроектів, з опрацювання яких відповідні комітети були визначені головними. Водночас без достатньо поважних причин не відбулося 66 засідань комітетів. Найбільше прийнятих за II сесію законів підготовлено: комітетами з питань бюджету, питань податкової та митної політики, у справах пенсіонерів, ветеранів, інвалідів і з питань економічної політики. Переважну більшість ратифікованих угод прийнято за поданням Комітету у закордонних справах.

В. Рибак також зазначив, що багато часу було витрачено на законопроекти, які потім були відхилені або зняті з розгляду. Таких законопроектів було 197, з них 183 внесені народними депутатами. За його словами, «це доказ того, що вказані суб'єкти права законодавчої ініціативи на перше місце у власній законотворчості ставили насамперед саморекламу, а не користь державі й суспільству».

В. Рибак повідомив, що на день завершення II сесії в комітетах Верховної Ради перебувають на опрацюванні 1429 законопроектів, з них 28 з дорученням про підготовку до другого або наступних читань. Беручи це до уваги, він звернув увагу голів комітетів на необхідність належно організувати роботу з опрацювання законопроектів у комітетах і в міжсесійний період, щоб вже з першого вівторка вересня, з початку роботи III сесії, розпочати конструктивну роботу. За його словами, комітети повинні також зосередити увагу на забезпеченні ретельного моніторингу практичного застосування прийнятих законів.

Голова Верховної Ради України подякував народним депутатам за роботу.

В. Рибак нагадав, що 8–12 липня народні депутати працюватимуть у комітетах і фракціях, 15–19 липня – з виборцями.

Голова Верховної Ради України В. Рибак заклав II сесію.

Наступна, третя сесія Верховної Ради України сьомого скликання розпочне роботу у вівторок, 3 вересня 2013 р. ***(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Plenarni_zasidannya/80373.html). – 2013. – 5.07).***

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, заввідом СІАЗ НБУВ

Єгипет: у пошуках балансу

Резонансною новиною початку липня став арешт 3 липня президента Єгипту М. Мурсі військовими країни. Тепер уже колишнього главу держави тримають в ізоляції в будівлі Міністерства оборони. У Каїр введено війська й бронетехніку. Військові взяли під контроль усі важливі об'єкти, зокрема аеропорт, автотрасу Каїр – Александрія і держтелебачення.

Крім самого президента, заарештовано лідерів його партії «Свобода і справедливість», що є політичним крилом «Братів-мусульман». Видано ордери на арешт ще 300 членів руху, яких звинувачують у підбурюванні до насильства.

Телезвернення головнокомандувача Збройних сил генерала А. Фаттаха ас-Сісі про відсторонення М. Мурсі від влади викликало справжній захват серед опонентів влади. За його словами, у Єгипті буде створено тимчасовий уряд і в країні відбудуться дострокові вибори. Крім того, текст нинішньої Конституції буде переглянуто спеціальним комітетом. У ЗМІ діятиме обмежена цензура, головним органом державного управління стане Верховний конституційний суд. «Ми тимчасово заморожуємо дію Конституції. Голова Вищого конституційного суду візьме на себе виконання обов'язків керівника країни на час перехідного періоду. Також буде проведено дочасні вибори президента», – оголосив А. Фаттах ас-Сісі.

Як повідомляють ЗМІ, голова Конституційного суду Єгипту А. Мансур склав присягу виконувача обов'язків президента країни. На церемонії складення присяги М. Мансур похвалив дії армії й учасників масових демонстрацій, які призвели до відсторонення М. Мурсі. Тимчасовий глава Єгипту видав наказ про прийняття Конституційної декларації. За наказом, протягом 15 днів у країні сформуєть Конституційну асамблею, яка розроблятиме зміни до Конституції. Протягом

чотирьох місяців новий проект Основного закону винесуть на референдум. У документі йдеться, що тимчасовий глава Єгипту матиме право видавати закони після консультацій з тимчасовим урядом.

Також декларація встановлює терміни проведення президентських і парламентських виборів у країні. Вибори до законодавчого органу Єгипту мають відбутись за два місяці після конституційного референдуму. Після скликання нового парламенту в нього буде тиждень для того, аби призначити дату президентських виборів.

Що стосується реакції на події самого М. Мурсі, вочевидь, він передбачав такий розвиток ситуації – в Інтернеті з'явилося його заздалегідь записане звернення.

«Я залишаюся законно обраним президентом Єгипту. Усі мають поважати Конституцію. Згідно з нею, необхідно організувати парламентські вибори», – сказав М. Мурсі.

Його прибічники називають те, що відбулося, військовим заколотом. По всій країні вони влаштовують зіткнення з протестуючими й навіть військовими. Найзапекліші відбувалися в Александрії, де сторони закидали одна одну камінням. На площі біля мечеті Рабія аль-Адвія а також у Каїрського університету мітинги ісламістів на підтримку М. Мурсі блокувала військова техніка й зав'язалася перестрілка. «Брати-мусульмани» відмовляються визнавати нові власті Єгипту. «На боці президента М. Мурсі – закон, і ми, його прихильники, готові померти за свого лідера», – стверджують прибічники президента.

Як зазначають оглядачі, дійсно, не можна вважати, що площа Тахрір – це вся країна. На традиційно релігійній єгипетській периферії популярність ісламізму стабільно висока. Прірва між нею і світським населенням великих міст за один рік правління М. Мурсі збільшилася настільки, що країна опинилася на порозі громадянської війни. «Реальність така, що хаос почався після серії помилок, учинених і політиками, і військовими в перехідний період. Наприклад, були проведені парламентські вибори до ухвалення нової Конституції. Але найгірше, звичайно, був поділ суспільства на ісламістів і лібералів. Це дуже небезпечне розмежування», – вважає

експерт Центру стратегічних і політичних досліджень Аль-Ахрам Абдель Гавад Алі.

Ситуація ускладнюється важкою економічною кризою, яку, як вважають експерти, зміна влади лише загострить. Запаси зерна в країні закінчуються, а дешеві коржики – основна їжа єгипетських бідняків. Черги на бензоколонках розтягуються на декілька годин. Золотий запас країни стрімко вичерпується. З початку «арабської весни» економіка Єгипту пішла в «круте піке». Переговори про іноземні кредити, які вела команда М. Мурсі, залишилися незавершеними. В Арабській Республіці проживає 85 млн осіб, приріст населення – 1,5 млн на рік, щорічно на ринок праці виходять понад 1 млн осіб, а робочих місць не більше 300 тис. «Новий демократичний уряд – це прекрасно. Але чомусь ми ще не чули планів рішення економічних проблем. Усі говорять про Конституцію, це, звичайно, дуже важливо. Але її можна обговорювати протягом років, а економічні реформи нам потрібні просто зараз», – зазначає політолог С. Хагрес.

Істотне погіршення соціально-економічного стану країни стало тим тлом, на якому виникла чергова політична криза в країні, що розпочалася 30 червня після масових акцій протесту проти правління президента-ісламіста М. Мурсі й реакцією на яку стали викладені вище дії військових Єгипту. При цьому політичні баталії в Єгипті не вщухають з початку 2011 р., коли в результаті серії вуличних демонстрацій відбулася відставка президента країни Х. Мубарака (саме це було головною вимогою демонстрантів упродовж двох з половиною тижнів протестів). Вимогу про відставку президента, що займав найвищу державну посаду упродовж 30 років, спричинили незадоволення людей рівнем безробіття і мінімальної заробітної платні, нестача житла, зростання цін на продукти, відсутність свободи слова, низький рівень життя і структурно-демографічні фактори.

Тоді, на початку лютого 2011 р., тисячі прихильників Х. Мубарака вступили в зіткнення з демонстрантами на площі Тахрір. Вони почали розбирати барикади, споруджені опозиціонерами. Прорвавшись до демонстрантів, вони почали

відбирати в них антиурядові плакати, що спровокувало бійки. У прямому ефірі телеканал «Аль-Джазіра» показав, як протестантам вдалося зловити атакуючих і знайти в них посвідчення структур безпеки. Водночас, як повідомило Reuters, Міністерство внутрішніх справ Єгипту спростувало звинувачення опозиції, що переодягнуті поліціанти брали участь у бійках в центрі Каїра.

Віце-президент Єгипту О. Сулейман і прем'єр-міністр країни А. Шафік розпочали переговори з представниками різних єгипетських політичних сил щодо пошуку шляхів виходу з кризи. За різними даними, частина опозиційних рухів, представлених серед демонстрантів на площі Тахрір у центрі столиці Єгипту, погодилася вести попередній діалог з владою. Водночас найбільш категоричний противник президента Х. Мубарака колишній глава МАГАТЕ М. аль-Барадаї заявив про свою категоричну відмову від будь-якого діалогу до відставки тодішнього глави держави.

На переговорах між представниками єгипетської влади та опозиції було досягнуто угоди про створення Комітету з конституційної реформи. За словами представників влади, передбачалося, що комітет, до якого мали увійти юристи й політики, підготує до початку березня проект конституційної реформи й пакет законопроектів, спрямованих на демократизацію політичного життя Єгипту.

Перше засідання Комісії з конституційної реформи відбулося 9 лютого 2011 р. Було запропоновано змінити шість статей Основного закону Єгипту (зокрема, ст. 76, 77, 88, 93, 179, 189). Статті 76 і 77 стосувалися правил висування кандидатів у президенти й кількості термінів президентського правління, адже за Основним законом на той час глава держави міг висувати свою кандидатуру на вибори необмежену кількість разів. Крім того, для висунення кандидата в президенти необхідно було зібрати підписи багатьох депутатів обох палат парламенту, що унеможливило висунення незалежних кандидатів чи кандидатів від партій, які не мали чисельного представництва в парламенті. Очікувалося, що в результаті конституційної реформи умови висування кандидата в президенти

буде спрощено, а також буде встановлено обмеження на кількість президентських термінів. Стаття 88 обумовлювала питання проведення парламентських виборів, висування кандидатів, контролю за перебігом голосування і підрахунком голосів. Стаття 93 – порядок подання і розгляду апеляції на підсумки парламентських виборів. Стаття 179 – про особливі заходи в справі протистояння терористичній загрозі, ст. 189 – безпосередньо процедуру внесення змін до Конституції зі сторони глави держави або депутатів парламенту.

Нагадаємо, Конституція Єгипту була прийнята під час референдуму в кінці 2012 р. У розроблянні Основного закону брали участь в основному представники «Братів-мусульман», ісламістської партії, яка висунула М. Мурсі на посаду президента. Нова Конституція, зокрема, встановлювала, що президент Єгипту може перебувати на своїй посаді протягом двох термінів по чотири роки кожен. У країні також мала бути створена національна рада безпеки, очолювана президентом, до якої мали увійти ключові фігури уряду, у тому числі прем'єр-міністр, міністр оборони й голова розвідки.

Тим часом деякі статті залишилися незмінними порівняно з попередньою Конституцією. Так, державною релігією в країні визнавався іслам. Крім того, Конституційна асамблея Єгипту проголосувала за закони шаріату як фундамент нової Конституції країни. Таким чином, головним джерелом права в північно-африканській державі мали стати мусульманські догми.

На думку спостерігачів, текст Конституції виявився суперечливим поєднанням ліберальних цінностей, ісламських догм і принципів державного соціалізму. Окремі оглядачі називають прийняття цієї Конституції найбільшою помилкою М. Мурсі. Він й організація «Брати-мусульмани», яка стояла за ним, не врахували того, що, наполягаючи на своєму проєкті Основного закону, вони ще більше розділили країну й налякали хоча й розрізнені, але досить впливові ліві й ліберальні сили, а також світсько налаштовану інтелігенцію.

Що стосується безпосередньо М. Мурсі, його прихід до влади відбувся у 2012 р. після перших в історії країни вільних демократичних виборів. У другому турі він «взяв верх» над

генералом А. Шафіком, набравши 51 % голосів. Майже одразу після перемоги він почав усувати політичних опонентів, заблокував роботу парламенту й судів, а також приступив до гонінь на журналістів. У результаті цих дій, а також нездатності уряду підняти економіку популярність М. Мурсі різко пішла на спад.

М. Мурсі так і не зміг стати президентом усіх єгиптян. Можливо, тому що так і залишився, незважаючи на формальний вихід, функціонером організації «Брати-мусульмани». Її стратегічні завдання, що мають на увазі «повзучу ісламізацію країни», не збіглися з уявленням значної частини єгиптян про своє майбутнє.

Напередодні останніх липневих подій президент М. Мурсі запропонував опозиції взяти участь у нараді з підготовки змін до Конституції країни.

У телезверненні, яке тривало понад дві з половиною години, М. Мурсі оголосив, що чекає лідерів усіх партій, щоб обрати голову Конституційної наради. Єгипетський президент також розповів, що з метою «національного примирення» він планує створити комітет, до якого увійдуть впливові громадські фігури, у тому числі мусульманські й християнські священнослужителі. Утім, як бачимо, ці заходи виявилися запізнілими.

Опитані Російською службою «Голосу Америки» аналітики вбачають головну причину подій в Єгипті в гострій політичній кризі. На думку експерта Центру арабських досліджень Інституту сходознавства РАН Б. Долгова, криза назріла ще під час останніх президентських виборів в країні. «Як відомо, приблизно трохи більше половини виборців проголосувало за представника сил політичного ісламу М. Мурсі, – нагадав він. – **А інша половина виборців голосувала проти нього. Виникло дуже хитке положення**». На його думку, до кризи призвело те, що М. Мурсі не зміг вирішити або хоча б приступити до вирішення тих соціально-економічних проблем, проти яких і були спрямовані «все напруження і порив єгипетської революції в січні 2011 р.». «По-друге, зіграв свою роль його явний курс на ісламізацію країни, – додав Б. Долгов, – що категорично не подобається тій частині населення, яка не приймає ісламський проект. Крім того, М. Мурсі

узяв на себе функції і виконавчої, і законодавчої, і судової влади, хоча й заявив, що робить це на певний період. Проте його називали в Єгипті новим фараоном».

У свою чергу директор політичних програм Міжнародного центру за справедливу політику С. Зацепілов упевнений, що основна причина революції в Єгипті полягає в політиці «Братів-мусульман», що прийшли до влади. **«Вони не відображають у своїх поглядах всього різноманіття єгипетського суспільства, надзвичайно стурбованого посиленням порядків ісламізму і в керуванні державою, і суспільним життям країни»**, – констатував він.

Ще одну з причин С. Зацепілов убачає в тому, що Єгипет став «катастрофічно нестабільною країною». «Немає балансу сил. Компромісу не спостерігається зараз і, мабуть, не спостерігатиметься ще довго», – прогнозує він.

Єдиною структурованою силою в Єгипті політолог назвав армію. «Вона знову виходить на перший план, виступивши в ролі арбітра. Це єдина стабілізуюча сила, здатна якоюсь мірою забезпечити збереження державності», – резюмував С. Зацепілов.

Президент Інституту Близького Сходу Є. Сатановський, коментуючи ситуацію в Єгипті, зазначає: «Хто знав, як поведеться Мурсі? Чи міг він бути мудрим правителем як Мохамед Алі Джина або Кемаль Ататюрк? Чи міг він домовитися з армією або з опозицією? Чи міг він взагалі зрозуміти, у якій країні він живе, замість того щоб намагатися її ісламізувати? **Дуже перегнув палицю»**.

Що стосується перспектив розвитку політичної кризи в Єгипті, експерт звертає увагу на те, що такого роду події тривають покоління три, тобто 75–80 років. «Вони можуть закінчитися чим завгодно, навіть зникненням держави з карти, громадянською війною, абсолютною кризою з неймовірною кількістю жертв... Те, що ми спостерігаємо, – чергова стадія процесу деградації Єгипту як держави, розсип цієї країни по цілому ряду напрямів. Ніякого оптимістичного прогнозу в мене немає. Армія – останній з нерозвалених інститутів Єгипту. Вона спробувала зупинити процес його деградації... Але чим це скінчиться, хто ж знає? Вони робитимуть нову

Конституцію, створять Консультативну раду, яка включатиме і військових, і представників цивільної еліти, і релігійних діячів. Але Конституція – це лише папірець. А країну створюють люди», – підкреслює Є. Сатановський.

З такою думкою перегукується теза видання «Голос України» (<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=296592>. – 5.07.2013) з посиланням на більшість зарубіжних експертів, які прокоментували ситуацію в Єгипті, стосовно того, що західні стандарти й рекомендації виявляються недостатніми інструментами для демократичних змін у тих країнах, де тривалий час підтримувалась авторитарна форма правління. Утім, висновок видання щодо того, що в Єгипті поки що не сформовано фундамент демократії, виглядає дещо одностороннім. Ідеться про те, що створені в Єгипті демократичні інститути отримали різне демократичне наповнення. Обравши демократичним шляхом М. Мурсі, громадяни Єгипту виявили готовність до користування інститутом виборів. Утім, намагання обраного глави держави наповнити інститут президентства «феодалним» змістом самовладдя спричинило опір з боку громадськості, який, за висловом видання «Дзеркало тижня» (<http://dt.ua/WORLD/perezavantazhennya-revoluciyi-u-uegipti-pochalosya-z-masovih-areshtiv-islamistiv-124551.html>, 4.07.2013), варто розглядати як «перезавантаження революції». Отже, на переконання спостерігачів, очевидно тільки одне – намагання створити в Єгипті ісламістський режим з тріском провалилися.

І тут варто говорити про те, що події в цій одній з найбільших і найвпливовіших країн арабського сходу продемонстрували суспільну потребу в пошуку не лише нових моделей державного управління, а й нового стилю в керуванні державою, суспільний запит на тих лідерів, які могли б претендувати на лідерство в загальнонаціональному масштабі, які усвідомлювали б значення суспільного компромісу для збереження цілісності нації і держави (*Матеріал підготовлено з використанням таких джерел: euronews (<http://ua.euronews.com/2013/07/04/egypt-s-army-takes-control-but-denies-it-is-a-military-coup>); ТСН.ua (<http://tsn.ua/svit/>*

viyskovi-yegiptu-skinuli-prezidenta-i-skasovali-konstituciyyu-300877.html); *Відомості.UA* (<http://vidomosti-ua.com/world/70505>); *Аргументы и факты* (<http://www.aif.ru/society/article/64789>); *Радіо «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/25036381.html>); *Фондовый рынок Украины* (<http://fundmarket.ua/news/pryezidyent-yegipta-aryestovan-v-stranye-nye-dyeystvuyet-konstituziya-20130704112850>); *Голос Америки* (<http://www.golos-ameriki.ru/content/egypt-president/1694943.html>); *Первый канал* (<http://www.1tv.ru/news/world/236689>); *euronews* (<http://ru.euronews.com/newswires/2017112-newswire>); *ZN.UA* (http://dt.ua/WORLD/perezavan-tazhennya-revolyuciyi-u-yegipti-pochalosya-z-masovih-areshtiv-islamistiv-124551_.html).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Рибак переконаний, що парламент нинішнього скликання не буде розпущено.

Говорячи про певні труднощі в роботі Верховної Ради, В. Рибак зауважив, що дві третини депутатів – «нові люди, і багато хто з них ще не готовий займатися законотворчістю». Разом з тим він зазначив, що під час нинішньої сесії відбулася «приценка» між депутатами й робота парламенту покращилася.

Керівник парламенту також зауважив, що на роботу Верховної Ради впливатиме наближення президентських виборів.

В. Рибак повідомив, що він звернувся до керівників депутатських фракцій з проханням протягом двох наступних тижнів попрацювати з комітетами, аби до відкриття III сесії були напрацьовані якісні законопроекти. Керівник парламенту також зазначив, що має намір у вересні затвердити графіки роботи Голови Верховної Ради і його заступників у комітетах з метою підвищення ефективності організації роботи парламенту.

Голова Верховної Ради також заявив, що не бачить жодних підстав для блокування роботи єдиного законодавчого органу. «Блокування і бійки будуть відходити на задній план, і ми зробимо все, щоб їх не було, і будемо з'ясовувати стосунки

не словом, а роботою», – сказав він (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 5.07).

За період з 2 по 5 липня Верховна Рада України ухвалила 32 закони й 16 постанов. Прийнято також постанови про відзначення ювілейних і пам'ятних дат, щодо кадрових рішень тощо. Ряд документів прийнято в першому читанні, відхилено. Проголошено 308 депутатських запитів (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 5.07).

Прийнято в цілому з урахуванням пропозицій Президента України Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи захисту персональних даних».

Закон прийнято Верховною Радою 14 травня 2013 р. Він вносить зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, законів України «Про захист персональних даних», «Про ратифікацію Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних і Додаткового протоколу до Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних стосовно органів нагляду та транскордонних потоків даних» і визначає уповноваженого Верховної Ради з прав людини уповноваженим органом у сфері захисту персональних даних.

Народні депутати, зокрема, врахували пропозиції Президента України: виключити з розд. II «Прикінцеві та перехідні положення» підпункт 3 п. 3 й доповнити його приписом щодо передачі уповноваженому Верховної Ради з прав людини Державного реєстру баз персональних даних і заяв про реєстрацію баз персональних даних, поданих у встановленому порядку до набрання чинності цим Законом.

Відповідний проект зареєстровано за № 2836 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 5.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2013 рік”» щодо державних вугледобувних підприємств. Закон спрямовано на забезпечення своєчасної та у повному обсязі виплати зарплати працівникам державних вугледобувних підприємств, створення безпечних умов праці вугледобувних підприємств і надання кваліфікованої і своєчасної медичної допомоги населенню.

Законом збільшено обсяг доходів і видатків Загального фонду державного бюджету на 6422 млн грн. Зокрема, збільшено видатки для Міністерства енергетики та вугільної промисловості за бюджетною програмою 1101110 «Державна підтримка на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції» на 5500 млн грн, а також для Міністерства охорони здоров'я України визначити видатки в сумі 922 млн грн за новою бюджетною програмою 2301380 «Розвиток служби екстреної медичної допомоги (придбання медичного автотранспорту) для закладів охорони здоров'я України».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2404а (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 5.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про ратифікацію Конвенції між урядом України і урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи та Протоколу до неї».

Конвенція і Протокол, підписані 8 листопада 2012 р. в м. Нікосія, спрямовані на створення ефективної двосторонньої договірної-правової бази для уникнення подвійного оподаткування і запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи у взаємовідносинах між Україною і Республікою Кіпр. З моменту набрання цією Конвенцією чинності припиняє дію Угода між урядом СРСР та урядом

Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування доходів та майна, підписана 29.10.1982 р.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0024 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 5.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України» (щодо вдосконалення процедури стосовно фінансових векселів). Законом, зокрема, встановлено, що до 1 січня 2014 р. органи, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» на підставі отриманого від відповідного контролюючого органу висновку із зазначенням суми податку на додану вартість, що підлягає відшкодуванню з бюджету, видають платнику податку, який подав до такого контролюючого органу заяву про обрання способу відшкодування з бюджету суми податку на додану вартість шляхом отримання фінансового казначейського векселя, зазначену у висновку суму бюджетного відшкодування шляхом видачі терміни, визначені п. 200.13 ст. 200 Податкового кодексу, фінансових казначейських векселів терміном обігу до п'яти років, з дохідністю 5 %.

Сума податку на додану вартість, що підлягає відшкодуванню з бюджету шляхом видачі фінансових казначейських векселів, поділяється на рівні частини, на кожну з яких видається окремий фінансовий казначейський вексель із терміном платежу один, два, три, чотири та п'ять років.

Видача фінансового казначейського векселя прирівнюється до видачі платнику податку суми бюджетного відшкодування шляхом перерахування коштів із бюджетного рахунку на рахунок платника податку.

За заявою платника податку, поданою до органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, дата пред'явлення векселя до сплати може бути перенесена (відтермінована) на будь-яку іншу дату, що настає за датою

сплати векселя, у межах календарного року, на який припадає дата сплати векселя.

Виплата доходу за фінансовими казначейськими векселями відбувається в момент їх пред'явлення до сплати органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів.

Порядок видачі, обігу, обліку й сплати фінансових казначейських векселів, виданих відповідно до цього пункту, затверджується Кабінетом Міністрів відповідно до Закону.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2847 (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 5.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку із проведенням адміністративної реформи».

Законом, зокрема, внесено зміни до норм Митного кодексу, що визначають порядок проходження служби в органах доходів і зборів, статус посадових осіб цих органів, засади їхнього соціального й правового захисту, з метою уніфікації цих норм для посадових осіб новоствореного Міністерства доходів і зборів у межах існуючих сьогодні норм щодо посадових осіб податкової і митної служб України.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2834 (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 5.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прозорості відносин власності стосовно засобів масової інформації». Законом вдосконалено регулювання діяльності засобів масової інформації щодо забезпечення публічного доступу до відомостей про їхніх власників (прозорості).

Зокрема, Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» доповнено положенням, згідно з яким «пов'язана особа – це юридична або фізична особа, яка

здійснює контроль за засновником (співзасновниками), власником (співвласниками) друкованого засобу масової інформації, а також юридична особа, за якою засновник, власник (співвласник) здійснює відповідний контроль. У разі якщо одним із співзасновників (співвласників) друкованого засобу масової інформації є фізична особа, пов'язаними з нею особами вважаються також члени її сім'ї (чоловік, дружина, діти та батьки, мачуха та вітчим, рідні брати, сестри та їхні діти, чоловіки (дружини), спільно з якими вона здійснює контроль за друкованим засобом масової інформації».

У Законі України «Про телебачення і радіомовлення» передбачено, що «контроль над власником телерадіоорганізації – вплив однієї або декількох пов'язаних юридичних та/або фізичних осіб на господарську діяльність суб'єкта інформаційної діяльності, який забезпечує будь-яку форму управління 50 і більше відсотками голосів у вищому органі управління суб'єкта інформаційної діяльності. Контроль над власником телерадіоорганізації є прямим, якщо одна або декілька пов'язаних юридичних та/або фізичних осіб є учасниками (засновниками, акціонерами тощо) власника телерадіоорганізації або реалізують повноваження виконавчого органу власника (власників) телерадіоорганізації. Контроль над власником телерадіоорганізації є опосередкованим, якщо одна або декілька пов'язаних юридичних та/або фізичних осіб мають очевидну або приховану можливість будь-якого юридичного впливу на господарську діяльність суб'єкта інформаційної діяльності, що реалізується у спосіб володіння корпоративними правами інших юридичних осіб або шляхом виконання будь-яких правочинів, що надають право давати обов'язкові до виконання вказівки власнику телерадіоорганізації та/або його учасникам».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2731 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 5.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону “Про судоустрій і статус суддів”

щодо визначення граничної чисельності працівників Державної судової адміністрації України».

Закон спрямовано на врегулювання питання визначення граничної чисельності працівників Державної судової адміністрації, яка не входить до системи органів виконавчої влади й гранична чисельність працівників якої на сьогодні затверджена Кабінетом Міністрів України.

Відповідні зміни внесено до ст. 127, 147 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» щодо доповнення компетенції Ради суддів України повноваженнями щодо визначення за поданням голови Державної судової адміністрації граничної чисельності працівників Державної судової адміністрації, у тому числі її територіальних управлінь, у межах видатків на її утримання.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2234 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 5.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури відведення земельних ділянок».

Законодавчим актом внесено зміни до ст. 118 і 123 Земельного кодексу, якими уточнюється картографічна інформація, яку необхідно додавати до клопотання про надання безоплатно у власність або користування земельної ділянки із земель державної і комунальної власності. Крім того, передбачена нова редакція ст. 53-5 Кодексу України про адміністративні правопорушення, у якій встановлена відповідальність за порушення терміну погодження (відмови в погодженні) документації із землеустрою. Відповідний законопроект зареєстровано за № 2130 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 5.07).

Заява депутатської фракції Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина» з приводу Волинської трагедії 1943 р.

Український і польський народи єднає тисячолітня історія міжусідських відносин. Століттями взаємини поміж

нашими націями були дружніми, але в спільному минулому були також війни й конфлікти, спричинені обставинами, незалежними від волі народів. Особливо драматичними подіями позначене ХХ ст., а серед них – вражаюча Волинська трагедія 1943 р., братовбивство між українцями й поляками. Українсько-польське протистояння закінчилося депортаційними операціями, які проводили державні структури під гаслом комуністичної Польщі «Вісла» 1947.

Жертвами кровопролиття, етнічних чисток і депортацій з обох сторін стали десятки тисяч невинних людей, зокрема жінки, діти й старці. На Волині стали жертвами українці, поляки й громадяни інших національностей.

Фракція «Батьківщина» вшановує пам'ять невинно загиблих поляків, глибоко переживає участь спровокованої до злочину окупантами України української сторони. Ми вшановуємо пам'ять невинно загиблих українців.

Фракція «Батьківщина» позитивно сприймає слова навзаємного прощення і примирення, з якими в 70-ту річницю Волинської трагедії до українців і поляків звернулися церкви й релігійні організації обох наших держав. Це докази не лише вірності основним цінностям їхнього релігійного вчення, але й будування спільного майбутнього наших народів в об'єднаній Європі.

Фракція «Батьківщина» закликає політичні сили й громадські організації України й Польщі не спекулювати на темі Волинської трагедії і не нагнітати емоцій навколо важких сторінок спільної українсько-польської історії. Ми закликаємо говорити правду про минуле, але жити майбутнім, яке бачимо в нашій спільній українсько-польській європейській долі. Ми вітаємо спільно виголошену формулу українсько-польського примирення: «Вибачаємо і просимо прощення!» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2013. – 8.07).

Комітет з питань податкової та митної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу

України щодо зменшення вартості лікарських засобів для населення». Законопроектом (реєстр. № 2475а) пропонується вилучити з Податкового кодексу норми, згідно з якими звільняються від оподаткування ПДВ операції з постачання виробів медичного призначення для індивідуального користування, для інвалідів та інших пільгових категорій населення, а також операції з постачання лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів (у тому числі аптечними закладами), виробів медичного призначення за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів.

Одночасно пропонується запровадити «знижену» ставку податку на додану вартість на рівні 7 % на операції з постачання на митній території України та операції з ввезення на митну територію України лікарських засобів, дозволених для виробництва й застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів і виробів медичного призначення за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів, а також операції з постачання на митній території України лікарських засобів, дозволених для виробництва й застосування в Україні, що виготовляються аптечними закладами за рецептами лікарів і замовленнями лікувально-профілактичних закладів з дозволених до застосування діючих і допоміжних речовин (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 8.07).*

Комітет з питань промислової та інвестиційної політики підтримує проект закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної підтримки лізингу авіаційної техніки цивільної авіації вітчизняного виробництва.

Законопроект (реєстр. № 2565) спрямовано на створення необхідних передумов для розширення можливостей використання експлуатантами авіаційної техніки операцій лізингу для оновлення основних фондів, а також вдосконалення чинного законодавства, яке регулює лізингові відносини.

Удосконалення правового поля регулювання лізингових відносин, вважають члени комітету, дасть змогу істотно розширити використання лізингу як інвестиційного механізму оновлення техніки й технології вітчизняних підприємств-експлуатантів авіаційної техніки, сприятиме ефективному використанню цього інвестиційного механізму суб'єктами господарювання (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 8.07).

Комітет з питань науки і освіти підтримує проект закону про внесення змін до ст. 24-1 Бюджетного кодексу України (щодо спрямування коштів державного фонду регіонального розвитку на виконання будівництва, реконструкції, капітального ремонту загальноосвітніх шкіл, дошкільних навчальних закладів, закладів позашкільної освіти, спортивних майданчиків).

Законопроект (реєстр. № 2157а), внесений народним депутатом Л. Гриневич, передбачає надання можливості спрямування коштів державного фонду регіонального розвитку на виконання будівництва, реконструкції, капітального ремонту загальноосвітніх шкіл, дошкільних навчальних закладів, закладів позашкільної освіти, спортивних майданчиків.

Представляючи законопроект на засіданні комітету, Л. Гриневич підкреслила, що в занедбаному стані залишилися позашкільні заклади, потребують оновлення приміщення шкіл.

На думку Л. Гриневич, прийняття законопроекту й реалізація його положень сприятиме будівництву нових і збереженню існуючих загальноосвітніх шкіл, дошкільних навчальних закладів, закладів позашкільної освіти, спортивних майданчиків, що, у свою чергу, призведе до створення нових робочих місць і збереження існуючих педагогічних кадрів, вирішить питання перевищення нормативу наповнюваності груп, зокрема, дошкільних навчальних закладів, росту престижу професії педагога, результативності та якості роботи педагогічних працівників навчальних закладів, забезпечить поліпшення якості освіти, належні умови функціонування

і розвитку системи освіти (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 8.07).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович зазначив, що наша країна максимально виконує завдання із законодавчого забезпечення реформ. Про це Президент сказав, коментуючи закриття II сесії Верховної Ради сьомого скликання.

«Сьогодні парламент завершив роботу цієї сесії. Ми по максимуму виконали всі завдання, які стояли, з підготовки законів по реформуванню нашої країни», – зазначив глава держави під час спілкування з послами іноземних держав після церемонії вручення вірчих грамот. Водночас, за словами глави держави, попереду ще велика робота з модернізації країни (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 5.07).

Президент України В. Янукович вважає неприпустимим стан справ, що склався у сфері дорожнього будівництва, зокрема стосовно якості автомобільних доріг загального користування, вулиць і доріг комунальної власності.

На думку глави держави, настав час запровадити нові підходи в цій сфері та провести її кардинальне реформування. У зв'язку з цим, з метою підвищення ефективності функціонування дорожнього господарства, забезпечення вирішення невідкладних питань, пов'язаних із ремонтом автомобільних доріг, Президент дав відповідне доручення Кабінету Міністрів і місцевим органам виконавчої влади. Зокрема, уряд спільно з місцевими органами виконавчої влади повинен до кінця поточного року здійснити передачу автомобільних доріг загального користування місцевого значення разом із відповідними фінансовими ресурсами до сфери управління останніх.

Також встановлено завдання щодо підготовки пропозицій зі створення, починаючи з 2014 р., у складі державного

бюджету України Державного дорожнього фонду й забезпечення відповідного його фінансування.

Крім того, Кабінету Міністрів доручено опрацювати питання щодо виробництва в Україні бігумів високої якості для забезпечення потреб дорожників при застосуванні ними нових технологій при проведенні робіт із будівництва й ремонту автомагістралей (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 6.07).

Президент України В. Янукович перебуває в Автономній Республіці Крим у робочій відпустці, під час якої в графіку глави держави заплановано ряд зустрічей і переговорів.

Планується, що під час відпустки В. Янукович візьме участь у заходах, присвячених відзначенню 1025-річчя хрещення Київської Русі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 6.07).

Президент України В. Янукович привітав М. Охендовського з обранням на посаду голови Центральної виборчої комісії. «Це доказ визнання Вашого авторитету серед колег і високого професіоналізму. Перекоаний, що Ваш багаторічний досвід стане надійною запорукою забезпечення демократичних виборів в Україні», – ідеться в привітанні глави держави. В. Янукович побажав М. Охендовському на його відповідальній посаді плідної роботи на благо українського народу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 6.07).

Президент України В. Янукович привітав хліборобів Дніпропетровської області з намолом першого мільйона тонн зерна. «Перекоаний, що ваша відданість хліборобській справі, наполегливість у праці завжди слугуватимуть зростанню добробуту нашого народу», – ідеться у вітанні глави держави. В. Янукович побажав хліборобам міцного здоров'я, родинного затишку,

невичерпної життєвої енергії і нових звершень задля процвітання України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2013. – 5.07).

Президент України В. Янукович привітав хліборобів Запорізької області з намолотом першого мільйона тонн зерна. «Дякую за наполегливу щоденну працю, відданість хліборобській справі і любов до рідної землі», – ідеться у вітанні глави держави. В. Янукович побажав землеробам міцного здоров'я, щастя, добробуту й нових трудових звершень на благо України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2013. – 5.07).

Президент України В. Янукович прийняв вірчі грамоти від новопризначених надзвичайних і повноважних послів іноземних держав.

Вірчі грамоти главі Української держави вручили надзвичайні і повноважні послы в Україні: посол Королівства Марокко М. Тунсі, посол Грузії М. Уклеба, посол Грецької Республіки В. Пападопулос, посол Королівства Нідерланди Кейс Ян Рене Кломпенхаувер, посол Республіки Сербія Р. Булатович, посол Республіки Екваторіальна Гвінея Філіберто Нтутуму Нгема, посол Республіки Мозамбік Маріо Сараїва Нгвенья, посол Нової Зеландії Хеміш Невілл Френсіс Купер, посол Республіки Кот-д'Івуар Бернар Тано-Бучує, посол Республіки Гвінея-Бісау Секо Інтчассо, посол Буркіна-Фасо Марі Оділе Банкоунгоу/Баліма, посол Боснії і Герцеговини Ж. Янетович, посол Великого Герцогства Люксембург М. Праншер-Томассіні, посол Брунею Даруссалам Абу Суфіан Хаджі Алі, посол Республіки Панама Аймард Ірам Хіменес Гранд, посол Республіки Союзу М'янма У Тін Ю, посол Чорногорії Л. Мішуровіч, посол Республіки Гватемала Герберт Естуардо Менесес Коронадо, посол Республіки Бенін Анісет Габріель Кочофа.

Під час церемонії Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Нідерланди наголосив на важливості співпраці двох держав у торговельно-економічній сфері, зокрема в контексті розбудови відносин України з Євросоюзом, і висловив готовність сприяти цьому процесу. «Ми сподіваємося, що всі критерії, які були викладені у висновках Ради Європейського Союзу, будуть успішно виконані й наприкінці року ми зможемо спільно відзначати важливий політичний та історичний момент – підписання угоди між Європою та Україною. У цьому процесі я хотів би бути партнером для вас і для вашого уряду, для того щоб Україна досягла якомога більшого прогресу на своєму шляху», – сказав Кейс Ян Рене Кломпенхаувер.

Надзвичайний і Повноважний Посол Греції В. Пападопулос висловив думку, що для розбудови двосторонніх відносин між країнами важлива не лише політична й економічна складові. На його переконання, не менш цінним є розвиток культурних зв'язків. «Я докладу всіх зусиль для того, щоб розвивати відносини між нашими державами у найкращий спосіб», – сказав він.

Посол Республіки Сербія зазначив, що основним напрямом його роботи в Україні стане розвиток курсу, проголошеного президентами двох країн під час нещодавнього візиту глави Української держави до Сербії. «Особливо приємно вручати вірчі грамоти після вашого візиту до Сербії, який підтвердив налаштованість на поглиблення співробітництва між нашими двома країнами. Ваші спільні з президентом Сербії заяви про розвиток і поглиблення економічного й торговельного співробітництва стануть пріоритетом моєї роботи», – сказав Р. Булатович.

Глава Української держави побажав дипломатам успішної і плідної роботи в нашій державі. «Я вам бажаю успіху», – сказав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 5.07).

Президент України В. Янукович обговорив з новообраним головою Вищої ради юстиції О. Лавриновичем перебіг реформування судової системи, зокрема, в контексті внесення відповідних змін до Конституції.

Президент бачить основним завданням Вищої ради юстиції побудову судової системи з висококваліфікованими суддями, які прийматимуть рішення на підставі закону й керуючись верховенством права, зазначив голова Вищої ради юстиції після зустрічі з главою держави.

«Зараз найбільш відповідальний етап. Це внесення змін до Конституції», – зазначив він. О. Лавринович наголосив, що зміни до Конституції на сьогодні для України є необхідними, оскільки останніми роками накопичилося багато питань до судової системи й суддів.

Він нагадав, що у Верховній Раді вже зареєстровано відповідний президентський законопроект. «Ми відійшли від того, що було очевидним, – подвійних касацій, від того, що був добір суддів, який не давав змоги в принципі конкуренції між фахівцями права, які могли обійняти ці посади, що понижувало професійний рівень тих, хто приходив до судів...» – зазначив голова Вищої ради юстиції. «Найголовніше те, що після внесення змін до Основного закону в нас істотно змінюються функції Вищої ради юстиції, з тим, щоб ці функції допомогли у формуванні якісного суддівського корпусу й організації роботи судової системи», – додав О. Лавринович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 5.07).*

Президент України В. Янукович привітав Н. Довгодько, Г. Кравченко, О. Буряк, Д. Косенка, О. Гордієнка та У. Белялова з перемогою на змаганнях XXVII Всесвітньої літньої універсиади, яка відбулась у м. Казань Російської Федерації.

«Завдяки неймовірній силі волі, майстерності, бажанню завжди демонструвати найвищі результати ви зайняли почесні місця на п'єдесталі. Нехай фортуна й надалі буде прихильною до вас. Бажаю вам щастя, успіхів і яскравих звершень», – ідеться в привітанні гави держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 8.07).*

Україна здатна на своїх заводах виробляти конкурентоспроможні автомобілі «швидкої допомоги» й реаніобілі. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров 5 липня на нараді щодо забезпечення регіонів «швидкими».

Прем'єр-міністр нагадав, що Президент України В. Янукович поставив перед урядом дуже серйозне завдання – протягом кількох років повністю переоснастити вітчизняну швидку допомогу новими автомобілями. «Ми повинні не просто оснастити наші станції швидкої допомоги транспортними засобами, переважна більшість з яких є застарілими й експлуатується по 20–30 років. Ми повинні дати можливість нашим громадянам користуватися сучасними медичними послугами, й уряд це завдання реалізує, незважаючи на всі труднощі, пов'язані з непростим економічним станом», – підкреслив М. Азаров.

Прем'єр-міністр вимагає від українських виробників «швидких» збільшити їхню локалізацію. «Ми зацікавлені, і для нас зараз це крайня необхідність – витратити ресурси всередині країни на свого виробника. Це головне завдання – мінімум закуповувати обладнання і техніки за кордоном», – наголосив Прем'єр.

М. Азаров доручив МОЗ, Мінфіну, Мінекономрозвитку, Мінпромполітики, які проводитимуть тендери, «зробити так, щоб усі підприємства отримали роботу, дати їм усім можливість у цьому році попрацювати на спільну справу, а там побачимо: хто з них ці ресурси використає на розвиток – ми їх підтримуватимемо, хто вирішить просто підзаробити – раз підзаробить і до побачення», – підсумував глава уряду.

Нагадаємо, що в рамках реалізації державної централізованої програми забезпечення автомобілями «швидкої медичної допомоги» за рахунок коштів держбюджету до кінця поточного року планується придбати 1085 автомобілів екстреної медичної допомоги й 255 реаніобілів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 5.07.*)

Уряд розробляє програму підвищення безпеки на автомобільних дорогах і зменшення кількості ДТП. Про це за-

явив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час зустрічі з принцом М. Кентійським.

У свою чергу принц М. Кентійський зазначив, що за інформацією особливої комісії, членом якої він є, яка створена при ООН, найбільше людей у світі гине від СНІДу, тифу і в результаті дорожньо-транспортних пригод. «І ми в рамках цієї комісії поставили надзвичайно амбітне завдання – з 2010 по 2020 р. вдвічі скоротити кількість ДТП, які призводять до смерті або тяжких травм для постраждалих. Звичайно, смерті або тяжкі травми внаслідок ДТП – це надзвичайно велике горе для сімей постраждалих і друзів, але й з економічної точки зору це також надзвичайно серйозна проблема. Ми у Великій Британії порахували, що така кожна дорожньо-транспортна пригода обходиться бюджету в мільйон доларів, тому що це й оплата за послуги лікарень, оплата страхових полісів, оплата послуг адвокатів, поліції тощо», – сказав принц М. Кентійський.

Водночас він пообіцяв, що всі матеріали, які є в особливої комісії, будуть направлені українському уряду (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 4.07*).

Кабинет Министров обязал гостиницы указывать свою категорию количеством звезд на фасаде заведения. Это закреплено Постановлением правительства № 470 «Об утверждении Порядка доведения до потребителей информации о виде объекта туристической инфраструктуры и его категории» от 3 июля 2013 г. Также этот порядок устанавливает требования, каким образом необходимо размещать звезды на фасаде отеля.

Кроме того, порядок обязывает Государственную службу туризма и курортов разместить на своем официальном сайте реестр свидетельств о присвоении категорий гостиницам и курортам. При этом доступ пользователей к реестру должен быть бесплатным (*Левый берег (http://lb.ua). – 2013. – 5.07*).

Усі 18 морських портів України без виключення є відкритими для заходження іноземних суден. Це закріплено

відповідним Розпорядженням уряду № 466-р «Про визначення Переліку морських портів України, відкритих для заходження іноземних суден», повідомляє УНН з посиланням на прес-службу Міністерства інфраструктури.

Проект акта було підготовлено і винесено на розгляд уряду Міністерством інфраструктури України з метою забезпечення реалізації Закону України «Про морські порти України».

«Критерієм включення до проекту акта 18 морських портів є їхня можливість здійснювати належним чином, наявним устаткуванням й обладнанням на відповідних територіях та акваторіях обслуговування суден і пасажирів, проведення вантажних, транспортних й експедиційних робіт, забезпечення належного рівня безпеки судноплавства, охорони портових засобів і суден з дотриманням вимог міжнародних договорів України, охорони навколишнього природного середовища та інших пов'язаних з цим видів господарської діяльності», – зазначив з цього приводу міністр інфраструктури В. Козак (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 8.07).

8 липня спеціальний представник України з питань Близького Сходу та Африки Г. Латій прийняв посла Єгипту в Україні Осаму Тауфіка Бадра на його прохання.

Під час зустрічі були обговорені останні події в Арабській Республіці Єгипет і перспективи врегулювання внутрішньополітичної ситуації в країні.

Було наголошено на тому, що в Україні уважно стежать за подіями в Єгипті та закликають всі сторони до стриманості і врегулювання ситуації виключно мирними засобами за участі всіх політичних сил країни (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 8.07).

У рамках робочого візиту до Азербайджанської Республіки 8 липня відбулися зустрічі діючого голови ОБСЄ, міністра закордонних справ України Л. Кожари з главою зовнішньополітичного відомства Азербайджанської Рес-

публіки Е. Мамед'яровим у форматі «віч-на-віч» і в розширеному складі.

Сторони обговорили стан і перспективи подальшого співробітництва між Азербайджанською Республікою та ОБСЄ, зокрема в контексті реалізації ініціативи Азербайджану щодо перегляду нинішнього мандата польової присутності ОБСЄ в АР, обмінялися думками щодо шляхів активізації зусиль ОБСЄ в напрямі вирішення тривалих конфліктів і найбільш повного використання в цьому контексті потенціалу Мінської групи ОБСЄ для мирного врегулювання нагірно-карабаського конфлікту.

Під час обговорення двосторонньої складової українсько-азербайджанських відносин увагу сторін було зосереджено на питаннях подальшого поглиблення стратегічного партнерства між Україною та Азербайджаном, зокрема шляхом активізації торговельно-економічного співробітництва.

Було підкреслено важливість продовження спільної роботи щодо зміцнення договірно-правової бази двосторонніх відносин, а також ефективної взаємодії двох країн у рамках міжнародних організацій.

Діючий голова ОБСЄ, міністр закордонних справ України Л. Кожара запросив свого азербайджанського колегу відвідати Україну з офіційним візитом до кінця поточного року. Е. Мамед'яров із вдячністю прийняв зазначене запрошення і запропонував погодити конкретні терміни його візиту по дипломатичних каналах (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 8.07).

Міністр внутрішніх справ України В. Захарченко зустрівся з представником британської Королівської сім'ї принцом М. Кентійським. Зустріч відбулася в Севастополі в рамках візиту принца М. Кентійського до України, куди разом із ним прибула британська делегація.

Під час зустрічі було обговорено питання поліпшення відносин між правоохоронними органами обох країн і координацію роботи щодо боротьби зі злочинністю, а також навчання фахівців новим методам роботи (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 8.07).

Государственная авиационная служба Украины проводит VII раунд переговоров с Европейским Союзом относительно заключения соглашения об Общем авиационном пространстве. Об этом сообщает пресс-служба Мининфраструктуры.

Стороны продолжают работу над поиском взаимоприемлемых компромиссов по проекту текста соглашения.

Отметим, что целью заключения соглашения между Украиной и ЕС об Общем авиационном пространстве является постепенная либерализация рынков, использование общих правил на основе правил ЕС в области гражданской авиации, содействие промышленному и операционному сотрудничеству.

Заключение соглашения об Общем авиационном пространстве предполагает объединение авиатранспортных рынков Украины и ЕС, будет способствовать эффективной организации авиаперевозок и улучшению качества услуг, развитию транзитного потенциала Украины и интегрированию ее в европейские авиационные структуры.

Напомним, ранее министр инфраструктуры В. Козак заявил, что переговоры Украины с ЕС о Совместном авиационном пространстве («открытое небо») находятся на завершающей стадии (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 5.07).

Европейская комиссия до сентября текущего года даст юридическую оценку предложений Украины и Словакии по реверсивным поставкам газа. Об этом заявил министр энергетики и угольной промышленности Украины Э. Ставицкий после встречи с комиссаром ЕС по вопросам энергетики Г. Эттингером и представителями Министерства экономики Словакии.

«Мы рассмотрели два варианта, которые наработали наши специалисты. Эти варианты должны пройти экспертизу профессиональную в Еврокомиссии, и мы на будущей неделе представляем эту информацию уже расширенной», – сказал министр. По

его словам, эксперты Еврокомиссии должны определиться относительно легальности реверсных поставок газа с юридической точки зрения. «Потому что раздаются от естественных монополий отдельные упреки в том, что в определенной мере это какие-то махинации. Еще раз повторяю: никаких махинаций нет, и мы готовы нашим стратегическим партнерам изложить наши доводы по этому поводу», – сказал Э. Ставицкий.

Он напомнил, что Украина может получать через Словакию от 10 млрд куб. м газа в год. «То есть мы не говорим о том, что мы этот объем и будем покупать. Мы говорим о том, что наша страна получит достаточные мощности для диверсификации поставок природного газа в Украину и по справедливой цене. Не более того. Мы никого не хотим обижать, мы хотим достичь тех договоренностей, которые есть по международным стандартам, и все», – отметил украинский министр. Он подчеркнул, что и Украина, и Словакия технически и технологически готовы к началу реверса, остаются нерешенными только юридические вопросы. «Чтобы не возникало вопросов спорных относительно каких-то штрафов, относительно каких-то судебных вопросов согласно международному праву», – пояснил Э. Ставицкий.

При этом он отметил, что тестовый режим обмена данными между Украиной и Словакией, который начался 15 мая, было решено продлить и поддерживать постоянно с тем, чтобы реверсивные поставки можно было бы быстро запустить после решения юридических вопросов.

Министр также выразил убеждение в том, что экспертиза должна быть проведена до сентября.

Э. Ставицкий не ответил, предусматривают ли предложенные предложения вариант замещения газа, когда часть российского газа может оставаться в Украине, вместо физических поставок газа из Словакии (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 5.07).

Состоялось подписание Протокола заседания Совместной межправительственной украинско-киргизской комис-

сии. С украинской стороны документ подписал председатель украинской части комиссии, министр регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства Украины Г. Темник, с киргизской стороны – председатель киргизской части комиссии, министр экономики Киргизской Республики Т. Сариев.

Стороны отметили взаимную заинтересованность в дальнейшем развитии партнерского сотрудничества. «Мы обсудили широкий круг вопросов двустороннего сотрудничества и международной политики. Переговоры прошли в конструктивной и дружественной атмосфере. Определены достаточно амбициозные намерения сторон по сотрудничеству в областях, где есть взаимная заинтересованность сторон», – сказал председатель украинской части комиссии Г. Темник.

Он выразил благодарность правительству Киргизской Республики за большую проделанную работу и готовность к укреплению сотрудничества наших стран (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 5.07).

ПОЛІТИКА

В партии УДАР связывают избрание М. Охендовского председателем ЦИК с желанием власти воплотить любыми способами избрание Президента В. Януковича на второй срок.

«Поскольку такое секретное заседание и голосование за нового председателя Центризбиркома в субботу свидетельствует о получении властью полного контроля над ЦИК», – говорится в заявлении партии, размещенном на ее сайте. Теперь, говорится в заявлении, «по горячим следам» ЦИК избирает своего председателя из одной кандидатуры – М. Охендовского, который в 2007 г. вошел в состав Центризбиркома по квоте Партии регионов».

В партии УДАР убеждены, что все это делается для того, чтобы любым способом обеспечить победу В. Януковича на президентских выборах 2015 г.

В то же время нардеп от Партии регионов В. Журавский убежден, что «члены ЦИК сделали верный выбор в отношении председателя ЦИК». «Убежден, что М. Охендовский на должности председателя ЦИК будет придерживаться Конституции и законов Украины, внепартийной позиции, будет честным, объективным и беспристрастным», – цитирует В. Журавского пресс-служба Партии регионов.

Он был избран членом ЦИК 1 июня 2007 г. по квоте Партии регионов. 4 июля Верховная Рада уволила с должности председателя ЦИК В. Шаповала в связи с достижением им 65 лет (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 6.07).

ВО «Свобода» решила сформировать правительство национальной альтернативы. Такое решение политсовет ВО «Свобода» принял на заседании в пятницу, 5 июля, в Киеве, сообщает пресс-служба партии.

Организация работы и руководство правительством национальной альтернативы поручено заместителю председателя ВО «Свобода» народному депутату А. Сычу. Кроме того, Политсовет ВО «Свобода» подвел итоги работы фракции в Верховной Раде в течение II сессии, обобщил опыт и определил планы международной деятельности объединения (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 8.07).

По данным обработки 100 % протоколов участковых комиссий на промежуточных выборах народного депутата в 224-м округе в Севастополе победил В. Новинский.

Согласно данным, обнародованным на сайте Центральной избирательной комиссии, за самовыдвиженца В. Новинского проголосовало 53,41 % избирателей, коммуниста В. Пархоменко – 32,12 %, самовыдвиженца В. Зеленчука – 6,42 %, выдвиженца партии УДАР Д. Белоцерковца – 3,35 % (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 8.07).

Грубих фальсифікацій на проміжних виборах до Верховної Ради на окрузі № 224 в Севастополі не було. Про це радіо «Свобода» розповів голова Комітету виборців України О. Черненко, передає УНН.

Водночас були порушення, які в цілому не вплинули на результат голосування, додає він. «Ідеться насамперед про використання адмінресурсу, порушення принципу рівного представництва політичних сил у комісіях – хоча формально закон не був порушений, але через технічних кандидатів вдалося сформувані комісії таким чином, що вони не були збалансовані в день голосування», – відзначає О. Черненко.

«Траплялися порушення, які стосувалися розміщення агітаційних матеріалів на дільницях. Була спроба недопуску депутатів на дільниці, під час підрахунку голосів на одній з дільниць не допустили нашого спостерігача, який був журналістом», – наголошує голова Комітету виборців України.

Водночас, зважаючи на відрив, з яким перемиг один із кандидатів, «говорити про істотний вплив цих порушень і про спотворення результату не доводиться», вважає О. Черненко.

Нагадаємо, за даними ЦВК, самовисуванець В. Новинський перемиг на виборах до Верховної Ради в одномандатному виборчому окрузі № 224 у Севастополі. За нього проголосували понад 53 % виборців. Другим став комуніст В. Пархоменко, який набрав понад 32 % голосів (***Українські Національні Новини*** (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 8.07).

Порушення, виявлені під час голосування на проміжних виборах депутатів Верховної Ради в 224 окрузі, негативно вплинули на прозорість виборчого процесу. Про це УНН повідомили в Кримському відділенні Комітету виборців України.

Серед зафіксованих порушень найбільшу стурбованість викликає випадок недопуску спостерігача громадської організації для контролю за дотриманням і законністю процедури підрахунку голосів. «Щодо голосування на цій ділянці була суперечлива інформація і було прийнято рішення

направити туди спостерігача мобільної групи, який прибув на місце за 20 хв до кінця голосування. Однак виборча комісія відмовилася реєструвати спостерігача, мотивуючи це тим, що газета Комітету виборців “Точка зору” не акредитована в окружній комісії», – зазначив керівник КО КВУ А. Крисько.

Також у комісії відмовилися сказати, яким нормативним документом регламентується необхідність акредитації, не надали копії протоколу з рішенням про видалення з дільниці, фізично перешкоджали здійснювати відеозйомку правопорушення, а за 2 хв до кінця голосування один із членів комісії силою виштовхав спостерігача за межі дільниці, після чого закрив двері на замок.

За даними КО КВУ, аналогічні спроби робилися і на інших дільницях, проте до прямого порушення законодавства там справа не дійшла.

Як повідомляв УНН, на проміжних виборах народного депутата України в Севастополі народним депутатом став самовисуванець В. Новинський (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 8.07).

32,7 % киевлян готовы проголосовать на выборах мэра за В. Кличко, за А. Попова – лишь 15,9 %, свидетельствуют данные опроса GfK Ukraine.

Как сообщает «ЛІГАБізнесІнформ», согласно результатам исследования, если бы выборы проходили в ближайшее воскресенье, в них точно приняли бы участие 59 % киевлян и 20 % скорее всего приняли бы участие. 16 % не пошли бы на выборы, еще 5 % – не определились.

Если бы в списке кандидатов был В. Кличко, ему киевляне отдали бы 32,7 % голосов. Следующую позицию – 15,9 % – занимает вариант ответа «сложно сказать».

Немного меньше – 14,8 % – набирает нынешний глава КГГА А. Попов. За ним следуют П. Порошенко с рейтингом 11,9 % и Н. Катеринчук с рейтингом 8,8 %.

Если В. Кличко не будет принимать участие в выборах, большинство голосов, по данным соцопроса, набирает А. Попов – 18,7 %. За ним следует П. Порошенко – 17,2 % и

Н. Катеринчук – 15,6 %. Загруднились с ответом 23,7 % опрошенных. В то же время, если бы П. Порошенко или Н. Катеринчука поддерживали оппозиционные силы, за каждого из них были бы готовы проголосовать более 20 % киевлян.

Исследование проводилось 11 июня – 1 июля 2013 г. Было опрошено 2100 жителей Киева в возрасте старше 18 лет во всех районах города. Погрешность составляет 2,1 % (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 8.07).

З'їзд Соціалістичної партії України, який було призначено на 6 липня, відмінили через страх О. Мороза втратити партію. Про це «Взгляду» повідомило джерело, наближене до керівництва СПУ.

Видання пише, що офіційно захід відмінили на вимогу 13 обласних організацій партії – згідно зі Статутом СПУ третина організацій може вимагати як скликання з'їзду, так і його скасування. Однак, за словами джерела, багато партійних осередків не хочуть, щоб О. Мороз повернувся до керівництва партії, якому потрібна підтримка соціалістів для участі в майбутній президентській виборчій кампанії. «Якби О. Мороз був упевнений у своїх силах, то з'їзд би відбувся, а так його підтримує менше половини партійних організацій», – сказало джерело.

При цьому він не виключив розколу в СПУ. За його інформацією, деякі організації нині планують провести альтернативний з'їзд, де буде обрано іншого лідера партії.

За даними «Взгляду» на з'їзді Соцпартії 6 липня цю політичну силу міг очолити народний депутат від фракції Партії регіонів М. Рудьковський. Він ніби вже провів декілька зустрічей з партійцями, на яких пообіцяв забезпечити фінансування СПУ.

Видання нагадує, що 4 липня П. Устенко зняв із себе повноваження голови СПУ і передав їх О. Морозу. Своє рішення він пояснив тим, що «напередодні з'їзду всередині партії в черговий раз почалися кулуарні переговори деяких керівників регіональних партійних організацій з представниками влади щодо фінансування». Джерело стверджує, що таке рішення

П. Устенко прийняв під тиском О. Мороза: «П. Устенко недовго впирався. Він відчуває, що земля йде у нього з-під ніг, адже обіцяних грошей на партійну роботу він так і не приніс, а результат соціалістів на останніх парламентських виборах був просто принизливим».

На посаду керівника СПУ також претендує колишній керівник Фонду держмайна В. Семенюк-Самсоненко, але її шанси, на думку джерела, невисокі. «У О. Мороза грошей немає. А ось В. Семенюк-Самсоненко може заручитися фінансовою підтримкою В. Медведчука, з яким співробітничав в його громадській організації “Український вибір”. А М. Рудьковський заручився підтримкою в колах влади», – зазначив він (*Експрес* (<http://www.expres.ua/news/2013/07/07/89933-oleksandr-moroz-skasuvav-zyzhd-spu-partiya-ne-distalas-rudkovskomu>). – 2013. – 7.07).

18 липня на майдані Незалежності в Києві розпочнеться всеукраїнська акція проти свавілля правоохоронних органів. Її ініціаторами виступили протестувальники із смт Врадіївка Миколаївської області. Про це УНН повідомили у прес-службі «Спільної справи». «Завдання акції – зібрати в Києві всіх потерпілих від незаконних дій або бездіяльності правоохоронців, для того щоб суспільство побачило справжні масштаби цього ганебного явища», – ідеться в повідомленні.

Громадянський рух «Спільна справа», який здійснює організаційне та інформаційне супроводження заходу, звертається до правозахисників, громадських організацій, депутатів усіх рівнів і небайдужих громадян з проханням надати контакти осіб, що постраждали від свавілля правоохоронців, для того щоб запросити їх до участі в акції 18 липня (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 8.07).

В Одессе 8 июля прошел пикет активистов Прогрессивной социалистической партии Украины (лидер

Н. Витренко) в зв'язи з відкриттям українсько-американських учень «Си Бриз-2013».

В акції протеста, котра пройшла в Одесі у зданія Дома офіцерів, де состоялось відкриття учень, приймали участь декілька десятків людей. Згадаємо, що в нинішньому році в учнях «Си Бриз-2013» задіяно 1700 людей з 10 країн, 15 бойових кораблів (*Левий берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 8.07).

Серед учасники пішої ходи «Громадянська січ проти міліцейського свавілля», які вирушили із смт Врадіївка до Києва, лише один мешканець райцентру. Інші – мешканці сусідніх районів, а також Кіровоградщини. Про це УНН повідомили в УМВС Миколаївської області.

За словами правоохоронців, піша колона, розгорнувши різноманітні прапори, наразі покинула територію району. «Правоохоронці не супроводжують “ходаків” на шляху. У цьому немає потреби. Наскільки нам відомо, міліція сусідніх районів не має планів якимось чином зустрічати чи супроводжувати учасників ходи по території адміністративних одиниць, через які йтиме хода», – зазначили в УМВС Миколаївщини.

Як повідомляв УНН, 7 липня у смт Врадіївка Миколаївської області відбулася акція, у якій взяли участь близько 20 громадян, переважна більшість яких мешканці сусідніх регіонів.

Лідер громадянського руху «Спільна справа» О. Данилюк напередодні на власній сторінці у Facebook повідомив: «У неділю, 7-го липня, з Врадіївки до Києва пішки вирушить частина протестувальників з вимогами звільнення міністра МВС Захарченка й переатестації громадськими комісіями всіх працівників міліції. Хода розпочинається в селищі Врадіївка 7 липня о 10 годині з короткого мітингу, що напроти будівлі відділу внутрішніх справ. Маршрут ходи: Первомайськ (8 липня); Голованівськ (10 липня); Умань (11 липня); Монастирище (12 липня); Жашків (13 липня); Біла Церква (15 липня); Фастів (16 липня); Васильків (17 липня); Київ, Майдан (з 18 липня – безстроково)» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 7.07; 8.07).

ЕКОНОМІКА

Доходы Общего фонда украинской казны за первые полгода составили 142,4 млрд грн, что на 1,1 млрд грн, или на 0,8 %, превысило результаты аналогичного периода прошлого года, отработала Государственная казначейская служба (ГКСУ).

Отметим, что по итогам пяти месяцев ведомство докладывало о росте доходов Общего фонда госбюджета в размере 2,4 %.

С учетом ранее опубликованных данных, в июне доходы Общего фонда составили 24,5 млрд грн, или на 6,5 % меньше, чем в июне 2012 г.

ГКСУ также сообщило, что в Спецфонд госбюджета за январь – июнь этого года пришло 20,2 млрд грн, тогда как за аналогичный период минувшего года – 21,61 млрд грн. С учетом ранее подсчитанных данных, в июне Спецфонду досталось 2,6 млрд грн доходов, что на 21,9 % меньше, чем в июне-2012.

В итоге же доходы госбюджета-2013 за первые шесть месяцев, по оперативным данным, составили 162,5 млрд грн, тогда как год назад ГКСУ сообщало о доходах в 162,9 млрд грн.

Отметим, что госбюджет Украины состоит из Общего фонда, куда направляются налоги и сборы и из которого финансируются основные расходы, и Специального фонда, средства которого имеют целевое назначение.

Законом о Госбюджете-2013 его доходы указаны на уровне в 363,123 млрд грн, в том числе по Общему фонду – 315,517 млрд грн, расходы – 412,406 млрд грн и 363,922 млрд грн соответственно. Дефицит ожидается на уровне до 50,585 млрд грн, в том числе по Общему фонду – 44,535 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2013. – 4.07).

Водителям грузового транспорта общим весом свыше 24 т и нагрузкой на ось более 7 т, что, согласно действующему законодательству Украины и с целью сохранения автомобильных дорог общего пользования от разрушений,

в период повышенной температуры воздуха более чем на 28 градусов на территории Украина введено временное ограничение движения с 10 до 22 часов включительно. Об этом сообщает пресс-служба департамента ГАИ МВД Украины.

В период жаркой погоды на автомобильных дорогах государственного значения работниками ГАИ будет осуществляться контроль за ограничением движения грузовых транспортных средств весом более 24 т. При обнаружении таких транспортных средств водителю будет предложено осуществлять отстой автомобиля на ближайшей площадке. Список мест для отстоя таких авто можно узнать на официальном сайте департамента ГАИ МВД Украины. О соответствующих ограничениях в движении водители также смогут узнать из информации на дорожных знаках и информационных щитах.

Организаторам грузоперевозок необходимо учитывать эту информацию и планировать поездки с учетом температуры воздуха (*Електронні Вісти (<http://elvisti.com>)*. – 2013. – 6.07).

У січні – червні Фонд державного майна перерахував до держбюджету 173,382 млн грн. від приватизації державного майна. Про це повідомила прес-служба ФДМ. Як повідомляється, дані надані станом на 5 липня.

У 2013 р. передбачено 10,9 млрд грн надходжень до держбюджету від приватизації. Таким чином, надходження в січні – червні становили 1,59 % від цієї суми.

Нагадаємо, у січні – травні ФДМ перерахував до держбюджету 57,648 млн грн від приватизації державного майна.

У 2012 р. ФДМ перерахував до державного бюджету 6,763 млрд грн від приватизації держмайна.

У 2012 р. було передбачено 10 млрд грн надходжень до держбюджету від приватизації, таким чином, річний план надходжень від приватизації був виконаний на 67,63 % (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2013. – 8.07).

В июне 2013 г. из Польши и Венгрии в газотранспортную систему Украины всего поступило 262,7 млн куб. м природ-

ного газа, что почти в два раза, или на 124,8 млн куб. м больше показателей мая, сообщает Центральный диспетчерский департамент ПАО «Укртрансгаз».

По данным компании, прирост импорта природного газа произошел за счет увеличения транзита из Венгрии, который в июне месяце текущего года составил 137,8 млн куб. м.

С 1 ноября 2012 г., когда «Укртрансгаз» начал осуществлять прием газа в реверсном режиме, по 1 июня 2013 г. общий объем поступления природного газа из Польши и Венгрии ориентировочно составил 420 млн куб. м.

«Укртрансгаз» проводит переговоры с компаниями Eustream (Словакия) и СНТГН «Трансгаз» (Румыния) о возможности подачи природного газа с территории Словакии и Румынии в ГТС Украины.

15 мая 2013 г. Украина начала тестовый импорт газа из Словакии. Пока что в обычном режиме импорт газа из Словакии не начат (*Електронні Вісті (<http://elvisti.com>)*). – 2013. – 6.07).

В Украине жатва продолжается в 19-ти регионах страны. Об этом сообщил Н. Присяжнюк, министр агрополитики и продовольствия Украины.

Он уточнил, что жатва в стране на сегодняшний день в самом разгаре, а уборочная кампания осуществляется согласно графику. На данный момент урожай собирают в 19-ти областях страны и состоянием на 3 июля зернобобовые и зерновые уже успели собрать с территории примерно в 3 млн га. Это – примерно в 1,5 раза больше, чем было в 2012 г.

В целом уже удалось собрать около 7,5 млн т зерновых с нового урожая. При этом урожайность зерновых в этом году возросла – она равна 25,3 ц/га (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>)*). – 2013. – 6.07).

Кредитование в Украине с начала года возросло на 3 %. Об этом заявил заместитель директора Гендепартамента денежно-кредитной политики НБУ А. Арсенюк.

«Хочу сказать, что уже есть статистика за январь – июнь, и рост на 3 %. Конечно, это еще не те темпы, которыми нам надо гордиться, но мы видим постепенное увеличение темпов прироста даже в месячном разрезе объемов кредитования», – сказал А. Арсенюк, пишет «РБК-Украина».

Он отметил, что рост вызван, в первую очередь, увеличением кредитования реального сектора экономики. А. Арсенюк убежден, что стоимость кредитных ресурсов будет снижаться. «Национальный банк будет этому способствовать с использованием всех своих инструментов», – подчеркнул он.

Так, по его словам, поддержит эту тенденцию снижение центробанком учетной ставки до 7 %, поскольку именно учетная ставка является ориентиром стоимости, который задает и поддерживает общий тренд стоимости ресурсов. А. Арсенюк также отметил, что обменный курс является индикатором роста или падения кредитования. «Я считаю, что стабильная денежная единица – это главный залог экономического роста, и каким бы ни был режим обменного курса, этот вопрос не будет главным в динамике кредитования», – резюмировал представитель НБУ (*Левый берег (<http://lb.ua>). – 2013. – 5.07*).

Аптечный рынок в Украине ожидают слияния и поглощения.

Условия работы на фармрынке не предполагают высокой прибыльности аптек. Несмотря на рост отечественного фармацевтического рынка, его участники не всегда сохраняют к нему долгосрочный интерес. Об этом пишет сайт «Подробности» в материале «Побочный эффект».

Как сообщает ресурс, рост аптечных продаж лекарств в Украине, зафиксированный в прошлом году, пока продолжается. «По данным компании Proxima Research, по итогам 2012 г. рост в гривневом выражении составил 17 % и общий объем продаж достиг 31,7 млрд грн. По итогам 2013 г. ожидается увеличение на 12–14 %», – пишут «Подробности».

Однако для самих операторов рынка ситуация не выглядит столь однозначно радужной. Основную часть в структуре це-

ны лекарств аккумулируют производители – 69,4 %. Аптекам достается 20,7 % цены, а дистрибьюторам – 9,9 %. При этом в условиях снижающегося потребительского спроса аптеки не могут повышать розничные наценки. И потому в 2012 г. они в среднем снизились с 25 до 22 %.

«Именно низкую маржинальность аптек вкупе с высокой зарегулированностью отрасли можно считать причинами того, что рынок розничных продаж в Украине крайне слабо консолидирован. А собственники крупных аптечных сетей признают, что для их развития необходимо прикладывать повышенные усилия», – пишет сайт.

«Подробности» напоминают, что 5 июля стало известно о достижении группой СКМ договоренности о продаже своего Украинского аптечного холдинга неназванному покупателю.

Большинство экспертов поясняет решение СКМ взятым группой курсом на модернизацию в приоритетных для себя секторах бизнеса – металлургии и энергетике. «Практика продажи активов для СКМ не нова, – считает эксперт Института стратегических исследований В. Яблонский. – В свое время были проданы пивзавод “Сармат”, доля в производстве шампанских вин. Активизация этого процесса в последние годы связана исключительно с изменением стратегических целей холдинга. Ограничивая себя в “быстрой” прибыли, продавая определенные активы, СКМ консолидирует средства для технической модернизации своих ключевых предприятий – в расчете на долгосрочную перспективу. Вообще, уход крупных игроков рынка от чрезмерной “многопрофильности” можно воспринимать как экономический тренд последнего времени».

«Подробности» также напоминают, что ранее стало известно о возможности продажи крупнейшего отечественного фармдистрибьютора «БадМ», контролирующего до 30 % рынка.

Сайт прогнозирует, что особенности фармацевтической отрасли в Украине будут подталкивать к слиянию производителей лекарств и компаний, оперирующими аптечными сетями – поскольку это поможет им добиваться снижения стоимости препаратов за счет оптимизации логистики (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 8.07).

Горно-металлургическая группа компаний «Метинвест» в рамках продолжающейся реструктуризации бизнеса, предусмотренной соглашением между группами СКМ и «Смарт», получила от СКМ пакеты акций четырех предприятий, от «Смарт» – пакет акций одного предприятия. Об этом сообщает пресс-служба «Метинвеста».

Согласно сообщению, СКМ передала 23,5 % акций ПАО «Центральный ГОК», 15,0 % акций ПАО «Северный ГОК», 26,0 % акций ПАО «Запорожжкокс» и 31,3 % акций ПАО «Донецккокс». Также группа «Смарт» передала «Метинвесту» 3,1 % акций ПАО «Ингулецкий ГОК».

«В результате группа «Метинвест» консолидировала 99,5 % уставного капитала “Центрального ГОКа”, 78,3 % уставного капитала “Северного ГОКа”, 85,6 % уставного капитала “Ингулецкого ГОКа”, 51,0 % уставного капитала “Запорожжкокса” и 69,9 % уставного капитала “Донецккокса”», – отметили в пресс-службе.

В пресс-службе также подчеркнули, что основная цель передачи акций – это выполнение условий соглашения между группами СКМ и «Смарт» по консолидации принадлежащих им горно-металлургических активов, а также формирование целевой структуры группы «Метинвест» и повышение прозрачности и эффективности бизнеса.

«Метинвест» – вертикально интегрированная горно-металлургическая группа компаний. Производственные мощности предприятий «Метинвеста» позволяют не только полностью удовлетворять собственные потребности в сырье, жидкой стали и полуфабрикатах, но и обеспечивать значительную часть украинских и европейских предприятий, а также металлургию Азии.

Основными акционерами «Метинвеста» являются группа украинского бизнесмена Р. Ахметова СКМ (71,25 %) и группа компаний «Смарт» (23,75 %). Об этом сообщает УНИАН (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 8.07).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Базова інфляція в Україні в червні порівняно з травнем становила 0 %. Про це йдеться в повідомленні Держстату.

Згідно з даними, у червні порівняно з груднем 2012 р. базова дефляція становила 0,3 % (99,7 %), до червня 2012 р. зафіксована інфляція – 0,1 % (100,1 %), за січень – червень 2013 р. проти січня – червня 2012 р. інфляція 0,4 % (100,4 %).

Нагадаємо, базова дефляція у квітні 2013 р. становила 0,1 % після нульового значення в березні й такої ж базової дефляції по 0,1 % у січні – лютому.

У грудні-2012 Держстат зафіксував зростання споживчих цін на 0,2 %, але загалом за рік дефляція становила 0,2 %. У січні 2013 р. інфляція становила 0,2 %, у лютому вона змінилася дефляцією 0,1 %, а в березні і квітні споживчі ціни були стабільні.

У річному вимірі за підсумками квітня зафіксовано дефляцію 0,8 %.

Уряд очікував у 2012 р. прискорення інфляції до 7,9 %, а до держбюджету-2013 заклад прогнозу інфляції 4,8–6,1 %.

Як відомо, інфляція в Україні у квітні 2013 р. порівняно з березнем 2013 р. становила 0 % (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 8.07).

Директор Міжнародного центру Блейзера О. Устенко констатує, що іюньське зниження об'ємів золотовалютних резервів Національного банку України сгладилось падінням об'ємів імпорту.

«Основной причиной снижения объемов резервов стало то, что в этом месяце государство выполняло выплаты по своим внешним долгам. Благодаря этому практически половина внешних долгов была покрыта. Это говорит о том, что само государство нуждалось в валюте для выполнения выплат внешних обязательств», – отмечает эксперт.

Дополнительными причинами этой ситуации, по его мнению, стала переоценка стоимости в долларовой эквиваленте

тех евро, которые находятся в резервах НБУ (курс евро к доллару снизился с отметки 1,32 до отметки 1,2), а также временное падение стоимости золота.

В то же время О. Устенко считает, что июньское падение объемов золотовалютных резервов Национального банка Украины сгладились снижением объемов импорта. «Успокаивает снижение импорта. Это говорит о том, что падение ЗВР на этом фоне не настолько опасно, так как мы сравниваем его именно с показателями импорта. Если оценивать объемы резервов в месяцах импорта, то они остаются на уровне прошлого месяца», – добавил он.

При этом директор Международного центра Блейзера спрогнозировал объем ЗВР на конец года на уровне 25 млрд дол., «так как надеемся на возобновление сотрудничества страны с МВФ». Ранее НБУ сообщил, что, по состоянию на 1 июля 2013 г., объем золотовалютных резервов составил 23 млрд 144 млн дол. в эквиваленте.

На изменение размера резервов существенно повлияли выплаты по облигациям государственного займа в сумме 1 млрд 139 млн дол. (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 8.07).

В Украине в январе – июне 2013 г. производство всех типов автотранспортных средств, по предварительным данным, сократилось на 54,2 % по сравнению с аналогичным периодом 2012 г. – до 18,24 тыс. шт., сообщила ассоциация «Укравтопром».

Как стало известно Корреспондент.biz, ранее Государственная служба статистики (Госстат) Украины отмечала, что производство легковых автомобилей в Украине в январе – июне 2012 г. составило 37,4 тыс. шт.

По данным ассоциации, в первом полугодии украинские автопредприятия выпустили 16,74 тыс. легковых автомобилей – на 54,2 % меньше, 657 ед. грузовых и коммерческих – на 63,3 % меньше, 843 автобуса – на 43,2 % меньше.

Напомним, за январь – апрель 2013 г. предприятия украинского автопрома выпустили 9 тыс. 325 легковых автомобилей,

или в 2,6 раза меньше, чем годом ранее. Госстат также передавал, что производство легковых автомобилей в Украине в январе – апреле 2012 г. уменьшилось до 24,1 тыс. штук.

Подчеркнем, что всего за четыре месяца текущего года предприятиями украинского автопрома было изготовлено 10 тыс. 122 ед. автотранспортных средств. Из этого количества: легковых автомобилей – 9 тыс. 325; коммерческих автомобилей – 350; автобусов – 447 (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net)*. – 2013. – 8.07).

Европейский центральный банк (ЕЦБ) не в состоянии урегулировать кризис в зоне евро. Об этом на конференции в г. Экс-ан-Прованс заявил глава Бундесбанка Й. Вайдманн, передает Reuters.

«Монетарная политика уже в значительной степени поспособствовала в смягчении экономических последствий кризиса, но она не в состоянии урегулировать сам кризис. Это общее мнение Управляющего совета ЕЦБ. Кризис выявил структурные уязвимости. Они требуют структурных решений. Чтобы в полной мере ощутить преимущества единой валюты, нам нужны усилия на двух направлениях – структурные реформы и отмены неявных гарантий для банков и суверенных долговых обязательств», – сказал Й. Вайдманн. Он также призвал ослабить зависимость между правительствами европейских государств и финансовыми институтами, которая заключается в том, что последние являются держателями долговых облигаций.

«Банкам не нужно обеспечивать государственные облигации другими активами, что приводит к увеличению инвестиций в государственные бонды, которые обладают низкой степенью риска», – отметил финансист. Решением данной проблемы, по его словам, могло бы стать изменение финансового законодательства, которое бы заставило кредитные учреждения учитывать риски, связанные с суверенными долговыми инструментами.

Ранее ЕЦБ оставил учетную ставку на уровне 0,5 %. Как заявил после заседания регулятора его глава М. Драги, ставки

Европейского центрального банка будут сохраняться «на текущем или более низком уровне в течение продолжительного периода времени». Это заявление стало беспрецедентным, поскольку регулятор впервые перешел к практике прогнозирования ставок, аналогичную практике Федеральной резервной системы. М. Драги заявил, что за данный «беспрецедентный» шаг проголосовали все 23 руководителя ЕЦБ.

В то же время он отметил, что на данном этапе понижаемые риски для экономики еврозоны сохраняются, в то время как инфляционные риски в целом сбалансированы.

Накануне также стало известно, что М. Драги готовит «запасной план» спасения на случай обострения долгового кризиса. М. Драги инициировал разработку плана купирования негативных последствий новой волны долгового кризиса, а именно в случае резкого роста доходности гособлигаций Испании и Италии. В рамках этого плана обсуждается возможность запуска программы количественного смягчения (QE), аналогичной программам Федеральной резервной системы.

Последние экономические данные по зоне евро возродили надежду на то, что в этом году начнется восстановление экономики. Производственная активность продемонстрировала признаки стабилизации в июне и, вероятно, ускорится в этом квартале, поскольку воодушевляющие сигналы поступают даже из самых небольших стран еврозоны. Инфляция в блоке возросла до 1,6 % в июне, приблизившись к 2-процентному ориентиру ЕЦБ (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 7.07).

В Европе вновь разгорается финансовый пожар.

Последние события в Португалии, Греции и на Кипре породили опасения, что в Европе вновь разгорается финансовый пожар, для тушения которого потребуются очередные миллиарды.

По словам главного экономиста немецкого подразделения итальянского банка Unicredit А. Рееса, он был немало удивлен, узнав об этом из СМИ. Лично он никакой новой волны

кризиса не замечает, заявил А. Реес в беседе с корреспондентом издания «Русская служба DW».

Наоборот, эксперт указал на тот «значительный прогресс, которого добились проблемные страны при проведении как структурных реформ, так и мер экономии». Что же касается разразившегося в первые дни июля правительственного кризиса в Португалии, где в отставку подали министры финансов и иностранных дел, то А. Реес не склонен драматизировать этот политический конфликт в Лиссабоне.

Профессора В. Герке нервная реакция рынков и СМИ на португальские события ничуть не удивила. Известный финансовый эксперт считает, что долгового кризиса никогда и не ослабевал: «Гигантские объемы ликвидности, предоставляемые Европейским центральным банком, и огромная финансовая помощь просто отодвинули этот кризис на задний план. Но он по-прежнему в самом разгаре».

В данный момент главным очагом кризиса стали называть именно Португалию. Правда, уже к пятнице, 5 июля, стало ясно, что коалиционное правительство в Лиссабоне устояло после громких отставок, и, таким образом, худшего варианта развития событий удалось избежать. Он состоял бы в досрочных выборах: на предвыборную кампанию и последующее формирование нового правительства ушло бы слишком много времени, которого у страны в ее нынешнем экономическом состоянии просто нет.

Если ситуация в экономике окажется хуже, чем прогнозировалось, размеры португальского госдолга в 2014 г. могут возрасти до 140 % ВВП, полагают эксперты Международного валютного фонда. Это будет означать, что к середине следующего года, когда истекает трехлетняя многомиллиардная программа помощи Евросоюза, Европейского центрального банка и МВФ, Португалия не сможет возобновить самостоятельное заимствование средства на рынке капитала. Иными словами, ей понадобится второй пакет помощи от тройки кредиторов.

В таком случае Португалия начнет напоминать Грецию, которая остается эпицентром долговых проблем еврозоны.

В настоящий момент эксперты тройки кредиторов проверяют в Афинах выполнение условий получения очередного транша финансовой помощи. 3 июля, как раз в разгар португальского кризиса, греческому правительству пришлось признать, что оно не выполнило программу сокращения рабочих мест в государственном секторе и мало продвинулось в деле приватизации.

А. Реес, правда, считает, что «Греция уже очень многого добилась при реализации мер экономии». Тем не менее, госдолг возрос на сегодняшний день до 175 % ВВП. Это заставляет серьезно сомневаться в достижении поставленной стратегической цели: к 2020 г. снизить размеры задолженности до 110 % ВВП. Вот почему различные эксперты заговорили в начале июля о необходимости и даже неминуемости еще одного списания греческих долгов.

Эта дискуссия стала второй причиной опасений по поводу новой волны долгового кризиса. Ведь если дело, действительно, дойдет до еще одного списания греческих долгов, то неминуемо пострадают европейские налогоплательщики, в том числе и немецкие, поскольку кредиторами сегодняшней Греции на 80 % являются государства еврозоны.

Профессор В. Герке убежден, что до назначенных на конец сентября парламентских выборов в Германии немецкие политики продолжают заверять общественность, что ни о каком новом списании греческих долгов не может быть и речи. «А вот после выборов в бундестаг все возможно», – поделился своими опасениями ученый, давно уже выступающий за выход Греции из еврозоны. Правда, эта тема заглохла вот уже год назад. На сегодняшний день куда более вероятным кандидатом на выход из еврозоны представляется Кипр, ставший в начале июля еще одним источником тревог по поводу обострения долгового кризиса.

Никосия попросила Брюссель смягчить условия получения помощи в 10 млрд евро, но получила решительный отказ. Это усилило опасения, что кипрское правительство не сможет выполнить взятых на себя обязательств и тогда ост-

рову либо придется просить о дополнительной помощи, либо объявлять об отказе от валюты евро (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 6.07).

Проценты по займам Португалии резко возросли на фоне опасений об усиливающемся политическом кризисе в стране.

Ставка доходности по 10-летним облигациям Португалии превысила на торгах 3 июля отметку в 8 %, а рынок ценных бумаг потерял в цене более 6 %. Рост доходности облигаций указывает на то, что инвесторы теряют уверенность в том, что Португалии удастся выплатить свои внешние долги.

В отставку ушли два министра, что еще более осложнило ситуацию португальского коалиционного правительства. Вслед за министром финансов В. Гашпаром о своей отставке заявил министр иностранных дел П. Порташ, возглавляющий Народную партию, которая входит в коалиционное правительство. Отставки членов правительства стали следствием противоречий относительно планов Португалии о введении мер жесткой экономии.

Премьер-министр страны Педро Пасуш Коэлью пообещал не уходить из правительства. Но пока неясно, продолжит ли Народная партия, представляющая меньшинство в кабинете, свое с ним сотрудничество.

Президент страны Анибал Каваку Силва заявил, что в ближайшие дни встретится с представителями всех партий, чтобы попытаться найти выход из кризисной ситуации.

Экономика Португалии находится в рецессии. Ожидается, что в этом году она сократится на 2,3 %.

В мае 2011 г. Португалия получила экстренный кредит размером в 78 млрд евро с условием, что страна будет проводить меры жесткой экономии.

Последние несколько дней в стране проходили демонстрации протеста против планируемых реформ жесткой экономии. Об этом сообщает ВВС (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 4.07).

Перспективы макроэкономического развития Греции в целом соответствуют прогнозам международных кредиторов, которые ожидают постепенного возвращения к росту в 2014 г., сообщается в опубликованном докладе представителей «тройки» кредиторов – ЕК, ЕЦБ и МВФ.

«Хотя правительство страны продолжает фиксировать существенный прогресс, в некоторых областях необходимая политика реализуется не в полной мере», – отмечается в документе по итогам миссии «тройки» в стране.

Представители «тройки» кредиторов отметили успех правительства страны в реформировании налоговой системы Греции. В докладе также отмечается, что греческие власти обязались предпринять шаги по проведению реформ госуправления, например путем кадровых изменений, а также обеспечению финансовой стабильности, в том числе путем продажи двух банков, работающих с проблемными кредитами, и завершению стратегии дальнейшего развития банковской системы.

«Миссия также обсудила с властями прогресс, достигнутый в укреплении системы социальной защиты и обеспечении доступа к первичной медико-санитарной помощи для незастрахованных граждан», – отмечается в докладе (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 8.07).

Правительство Германии приняло решение предоставить Испании кредит на 800 млн евро.

Данные средства будут выделены немецким государственным банком Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) испанской компании ICO, которая распределит их между организациями. Срок погашения составит 10 лет. «Средства будут направлены на борьбу с безработицей, поскольку позволят малому бизнесу увеличить штат сотрудников», – заявил министр финансов Германии В. Шобле.

ВВП Испании сокращается седьмой квартал подряд, что свидетельствует об усилении рецессии и крайне сложном положении страны.

Напомним, что совсем недавно правительство Испании пересмотрело свой прогноз в сторону понижения, согласно которому ВВП страны по итогам года снизится на 1,3 %. Предыдущий прогноз предполагал снижение на 0,5 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 5.07).

В июне число рабочих мест в Соединенных Штатах Америки, по данным официальной статистики, возросло на 195 тыс., и эти новые данные укрепили предчувствия рынка, что Федеральная резервная система скоро повысит учетную ставку.

195 тыс. новых рабочих мест – это на 30 тыс. больше, чем ожидали эксперты. Кроме того, пересчет предварительных данных за апрель и май дал еще 70 тыс. новых рабочих мест. В итоге уровень безработицы, по данным Бюро трудовой статистики США, остается стабильным – на уровне в 7,6 %.

«Данные о занятости на рынке труда США превысили ожидания, – проинформировали своих клиентов представители американского инвестиционного банка Brown, Brothers, & Harriman. – Поэтому вполне вероятно, что ФРС постепенно откажется от оказания помощи погрязшим в долгах банкам».

Экономисты внимательно следили за последними статистическими данными в связи с ожиданиями, что ФРС может начать сворачивать программу скупки плохих долгов банков за вновь напечатанные деньги.

В июне председатель ФРС Б. Бернанке сделал заявление, в котором дал понять, что в связи с позитивными экономическими данными в ближайшие несколько месяцев возможно сворачивание этой политики. Это заявление вызвало волнение на рынках.

Если в США рост новых рабочих мест будет продолжаться такими же темпами, то к концу 2014 г. уровень безработицы снизится с нынешних 7,6 до 6,5 %. Это будет именно тот уровень, при котором, как заявляли представители ФРС, они прекратят сдерживать рост кредитных ставок.

Больше всего рабочих мест в июне появилось в сфере организации досуга, а также ресторанного и гостиничного бизнеса, так как предприниматели наняли дополнительных работников на летний период. При этом в сфере производства, которая еще недавно казалась движущей силой вывода экономики из кризиса, сокращение числа рабочих мест продолжается.

Новые данные немного успокоили специалистов, которые опасались, что принятый в январе пакет жестких мер экономии окажет негативное воздействие на рынок труда в США. Об этом сообщает ВВС. Госучреждения в июне сократили 7 тыс. работников – немного меньше, чем ожидалось (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 6.07).

Международный валютный фонд согласился оказать Пакистану кредитную помощь объемом 5,3 млрд дол. в целях укрепления стремительно уменьшающихся иностранных резервов страны. Кредит будет выплачен в течение трех лет, процентная ставка составит 3 %.

Кредит МВФ поможет преодолеть финансовую нестабильность в Пакистане, где активно действуют исламские боевики. Однако реформы, которые фигурируют в условиях сделки, могут быть непопулярными у пакистанцев.

Напомним, что около шести лет назад МВФ уже выделял кредит Пакистану. Страна до сих пор должна 5 млрд дол., при этом прошлому правительству не удалось осуществить многие требования кредитора, в частности сокращение дефицита и улучшение собираемости налогов (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 6.07).

8 июля ЕС и США начинают переговоры о создании зоны свободной торговли.

Стороны надеются, что заключенное соглашение поможет оживить экономику как в ЕС, так и в Соединенных Штатах Америки. Так, по предварительным оценкам Еврокомиссии, договор о создании зоны свободной торговли поможет увеличить рост экспорта из ЕС в Америку на 30 % до конца 2017 г.

Угрозой переговорам послужил скандал со вскрывшейся в июне слежкой, проводившейся американскими спецслужбами в том числе и за двумя отделениями ЕС в Брюсселе и Вашингтоне. По словам главы Европейской комиссии Х. Баррозо, переговоры пройдут согласно запланированному графику, однако параллельно будет организована рабочая группа, задачей которой станет расследование масштабов и последствий слежки (*YLE.FI* (http://yle.fi/uutiset/v_vashingtone_startuyut_peregovory_o_sozdanii_zony_svobodnoi_torgovli/6722723). – 2013. – 8.07).

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 50

Бюлетень підготували:

Т. Гранчак, І. Соколова

Редактори: Т. Дубас,

О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп’ютерна верстка:

І. Соколова

Підп. до друку 09.07.2013.

Формат 60x84 $\frac{1}{16}$, Обл.-вид. арк. 2,9. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції

ДК № 1390 від 11.06.2003 р.